

By attending this conference, you acknowledge that photography and filming will take place. You grant us permission to use any images or recordings in which you may appear for promotional, marketing, and archival purposes, including on our website, social media channels, and other media.

The Baltic–Nordic Nexus 2026: From Sagas to Screens

CONFERENCE ABSTRACTS in LT and EN (in alphabetical order)

ADOMAVIČIŪTĖ, Ieva LT	<p style="text-align: center;">Beasmenė <i>man</i> konstrukcija danų kalboje</p> <p>Šis tyrimas nagrinėja beasmenės <i>man</i> konstrukcijos vartojimą šiuolaikinėje danų rašytinėje kalboje, ypatingą dėmesį skiriant šio įvardžio referento tipams, kontekstui ir diskurso-pragmatinėms funkcijoms. Nors beasmenė <i>man</i> konstrukcija yra plačiai paplitusi danų kalboje, esami tyrimai dažniausiai nagrinėja jos vartoseną sakytinėje kalboje arba lygina ją su kitomis beasmenėmis konstrukcijomis. Šis darbas siekia užpildyti šią spragą, analizuodamas, kaip <i>man</i> konstrukcija realiai funkcionuoja skirtinguose rašytinės kalbos kontekstuose ir kokias reikšmes ji įgyja. Tyrimas remiasi daTenTen2020 tekstynu, iš kurio atrinkta empirinė medžiaga su beasmeniu įvardžiu <i>man</i>, ir taikoma tiek kiekybinė, tiek kokybinė analizė, klasifikuojant referentus į generinius, epizodinius ir specifinius bei nagrinėjant jų sąsajas su kontekstu, veiksmažodžių laikais, aspektu ir tikrinant referento interpretacijų apribojimus. Rezultatai rodo, kad danų kalba yra perėjusi visus pagrindinius <i>man</i> gramatikalizacijos proceso etapus, kadangi nagrinėtoje medžiagoje nustatyti visi referentų tipai. Vyrauja generinė reikšmė, dažniausiai pasitaikanti neasertyviuose kontekstuose, o epizodinis vartojimas yra retesnis ir siejamas su perfektyviu aspektu, tuo tarpu specifinė reikšmė pasitaiko itin retai. Taip pat nustatyta, kad realioje vartosenoje dažnai pasitaiko dviprasmiškų atvejų, kai konstrukcijos gramatiniai požymiai neatitinka pragmatinės interpretacijos. Šiame tyrime paneigiami keli universalūs literatūroje apie šią konstrukciją rasti teiginiai, pavyzdžiui, kad <i>man</i> negali veikti kaip anaforinis elementas su epizodiniu arba specifiniu referentu, taip pat, kad epizodinė interpretacija galima tik asertyviniame kontekste, bei kad pasyvinėse konstrukcijose įvardis <i>man</i> negali turėti epizodinės reikšmės. Šis tyrimas prisideda prie nuodugnesnio danų kalbos sintaksės ir semantikos supratimo ir parodo, kad beasmenės konstrukcijos yra lankstesnės ir kompleksiškesnės, nei teigiama literatūroje, kadangi realioje vartosenoje dažnai pasitaiko pereinamųjų atvejų, dviprasmybių ir išimčių.</p> <p>Raktažodžiai: <i>beasmenė konstrukcija, man konstrukcija, danų kalba, tekstyno analizė, referencija</i></p>
ADOMAVIČIŪTĖ, Ieva EN	<p style="text-align: center;">The impersonal <i>man</i>-construction in Danish</p> <p>This study examines the use of the impersonal <i>man</i>-construction in contemporary Danish written language, with a particular focus on referent types, contextual usage, and discourse-pragmatic functions. Although the impersonal <i>man</i>-construction is widely used in Danish,</p>

	<p>existing research has primarily focused on its use in spoken language or on comparisons with other impersonal constructions. This study aims to fill this gap by analyzing how the <i>man</i>-construction functions in different written contexts and what meanings it conveys. The analysis is based on data from the <i>daTenTen2020</i> corpus, consisting of empirical material containing the impersonal pronoun <i>man</i>, and combines both quantitative and qualitative methods. Referents are classified into generic, episodic, and specific types, and their relationship with context, verb tense, aspect, and their interpretive restrictions are examined. The results show that Danish has undergone all major stages of the grammaticalization process of <i>man</i>, as all referent types are found in the data. Generic reference predominates and typically occurs in non-assertive contexts, whereas episodic use is less frequent and is most often associated with perfective aspect, while specific reference is rare. The analysis also reveals frequent cases of ambiguity, where the grammatical properties of the construction do not align with its pragmatic interpretation. Furthermore, the study challenges several assumptions in the literature, such as the claim that <i>man</i> cannot function as an anaphoric element with episodic or specific reference, that episodic interpretation is only possible in assertive contexts, and that <i>man</i> cannot have episodic meaning in passive constructions. Overall, the study contributes to a more detailed understanding of Danish syntax and semantics, demonstrating that impersonal constructions are more flexible and complex than traditionally assumed in the literature, as real language use often involves transitional cases, ambiguity, and exceptions.</p> <p>Keywords: <i>impersonal construction, man-construction, Danish language, corpus analysis, referentiality</i></p>
<p>ADULČIKAITĖ, Kamilė LT</p>	<p>Mokytojo profesinė tapatybė (de)centralizuotoje švietimo sistemoje: Lietuvos ir Danijos atvejų analizė</p> <p>Šio tyrimo objektas yra mokytojo profesinė tapatybė (angl. <i>teacher professional identity</i>), tyrinėjama švietimo sistemos centralizuotumo kontekste. Tyrimas yra atvejų analizė, kurios metu tiriama Lietuvos ir Danijos mokytojų profesinės tapatybės skirtingo centralizuotumo švietimo sistemose: Danijos decentralizuotoje ir Lietuvos centralizuotoje švietimo sistemose.</p> <p>Šiame tyrime yra remiamasi Geert Kelchtermans (2009) mokytojo savęs supratimo (angl. <i>self-understanding</i>) teorija. Anot Geert Kelchtermans (2009), mokytojo tapatybė susideda iš:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mokytojo įvaizdžio (angl. <i>self-image</i>); 2) Pasitikėjimo savimi (angl. <i>self-esteem</i>); 3) Užduočių suvokimo (angl. <i>task perception</i>); 4) Motyvacijos (angl. <i>job motivation</i>); 5) Ateities perspektyvos (angl. <i>future perspective</i>). <p>Mark Bray (1991) decentralizuotą sistemą apibūdina, kaip tokią, kurioje sprendimų galią įgauti gali žemesnės ar nepriklausomos nuo centrinio valdymo institucijos. Centralizuota sistema to paties tyrejo apibūdinama, kaip priešingybė decentralizuotai sistemai.</p> <p>Šio tyrimo metodas susideda iš dviejų dalių: informantų atrankos ir medžiagos analizės. Naudojamas pusiau struktūruotas klausimynas,</p>

	<p>remiantis Geert Kelchtermans (2009) teorija. Iš viso turi būti apklausti 10 informantų: 5 mokytojai iš Lietuvos ir 5 mokytojai iš Danijos. Informantai turi atitikti šiuos kriterijus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai (danų informantai - danų kalbos ir literatūros mokytojai (Dansk A, stx)); 2) Dirbantys valstybinėse gimnazijose; 3) Tos gimnazijos/mokytojai dirba pagal bendrają ugdymo programą. Medžiagos analizės metu yra žiūrima, kuriems iš Geert Kelchtermans (2009) nustatytų mokytojo tapatybės komponentų, švietimo sistemos centralizuotumas turi įtaką bei kokio pobūdžio ta įtaka yra. <p>Tyrimo klausimas ir hipotezė: <i>Tyrimo klausimas: kaip Lietuvos ir Danijos mokytojai, dirbantys skirtingo centralizuotumo švietimo sistemose suvokia savo profesinę tapatybę?</i> <i>Hipotezė: švietimo sistemos centralizuotumas turi įtakos mokytojo profesinės tapatybės suvokimui.</i></p> <p>Tyrimu siekiama prisidėti prie mokytojo profesinės tapatybės tyrimų Lietuvoje, kadangi čia jie nėra gausūs. Taip pat praktiškai nerasta tyrimų, skirtų konkrečiai švietimo sistemos centralizuotumo įtakai mokytojų profesinei tapatybei tirti.</p> <p>Raktažodžiai: <i>mokytojo profesinė tapatybė, decentralizuota švietimo sistema, centralizuota švietimo sistema</i></p>
<p>ADULČIKAITĖ, Kamilė EN</p>	<p style="text-align: center;">Teacher's Professional Identity in (De)Centralised Education System: A Case Study of Lithuania and Denmark</p> <p>This research is a case study that examines Lithuanian and Danish teachers' professional identities in education systems of different centralization: Danish decentralized and Lithuanian centralized education systems.</p> <p>According to Geert Kelchtermans (2009) self-understanding theory, the identity of the teacher consists of:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Teacher's image; 2) Self-esteem; 3) Task perception; 4) Motivation; 5) Future perspectives. <p>Mark Bray (1991) describes a decentralized system as one in which lower or independent institutions can gain decision-making power. A centralized system is described by the same researcher as the opposite of a decentralized system.</p> <p>The method: a semi-structured questionnaire is used, based on the theory of Geert Kelchtermans (2009). 10 informants in total must be interviewed: 5 teachers from Lithuania and 5 teachers from Denmark. Informants must meet the following criteria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Teachers of Lithuanian language and literature (Danish informants - teachers of Danish language and literature (Dansk A, stx)); 2) Teachers, working in state gymnasiums; 3) Gymnasiums/teachers working according to the general curriculum.

	<p>During the analysis, it is examined which of the components of the teacher's identity, identified by Geert Kelchtermans (2009), are influenced by the centralization of the education system and what kind of influence it is.</p> <p>The question and hypothesis of this study: <i>Research question: How do Lithuanian and Danish teachers working in education systems of different centralization perceive their professional identity?</i> <i>Hypothesis: The centralization of the education system affects the perception of the teacher's professional identity.</i></p> <p>The study aims to contribute to the research of teacher professional identity in Lithuania, as there are not many of them here. Nor have there been any studies on the specific influence of the centralisation of the education system on the professional identity of teachers.</p> <p>Keywords: <i>teacher professional identity, decentralized education system, centralized education system</i></p>
<p>ANTANAVIČIUS, Rapolas LT</p>	<p>Socialiniai veiksniai, skatinantys anglų kalbos paplitimą tarp Švedijos ikimokyklinio amžiaus vaikų</p> <p>Pastaraisiais dešimtmečiais buvo pastebėta nemažai anglų kalbos įterpinių ikimokyklinio amžiaus vaikų su skirtingomis gimtosiomis kalbomis (L1) kalbėjimo repertuaruose, net iki anglų kalbos mokymo mokyklose pradžios. Skirtingose valstybėse jau buvo vykdomi tyrimai, analizuojantys išskirtus vaikus motyvuojančius veiksnius, pavyzdžiui, animacinius filmus Filipinuose, bendravimą su bendraamžiais Švedijoje ar asmeninių pomėgių apsakymus Belgijoje, ir tai sukėlė diskusijų apie vietinių kalbų iškeitimą į anglų kalbą. Šio tyrimo tikslas yra surinkti ir išanalizuoti visuomeninius veiksnius, kurie galėtų suteikti platesnį motyvacijos mokytis anglų kalbą vietoje savo tėvų arba kitų artimoje aplinkoje girdimų kalbų vaizdą jaunų vaikų (3–6 metų amžiaus) tarpe. Šiame tyrime apsiribojama Švedijos ir Lietuvos tėvais, turinčiais anksčiau minėto amžiaus vaikų, duomenys bus renkami per tėvų apklausas ir gyvus pastebėjimus apie jų vaikų kalbinį elgesį. Duomenys analizuojami individualiai, prioritetizuojant aplinkos veiksnių ir vartojamos kalbos įvairovę vietoje jų dažnio. Rezultatuose bus pateiktas aiškus sąrašas veiksnių, motyvuojančių jaunos vaikus vartoti anglų kalbą kaip negimtąją. Išvadose bus parodyta ne tik anglų kalbos įvesčių įvairovė, bet taip pat šiomis priemonėmis įgauto žodyno sudėtingumas bei kalbos įgūdžiai.</p> <p>Raktažodžiai: <i>anglų kalbos įterpiniai, ikimokyklinio amžiaus vaikai, motyvuojantys veiksniai, kalbinis elgesys</i></p>
<p>ANTANAVIČIUS, Rapolas EN</p>	<p>Social Factors, Affecting English Language Prominence among Preschool Children in Sweden</p> <p>In recent decades there have been many observations regarding English language insertions in speech repertoires by young children with different native languages, even before their mandatory English language education in schools. In some states, like Sweden, it has sparked discussions about English usurping the local languages. The aim of this research will be to find and analyse social factors that could help better understand motivation to learn and use English by young</p>

	<p>adolescents (ages 3–6) instead of their parents’ languages or other languages from their environments. The scope of this research will center around Swedish and Lithuanian parents with children of the aforementioned age. The data necessary to make assumptions will be gathered using surveys and parents’ live observations of their children’s language behaviour. The analysis will focus on qualitative methods of analysis, prioritizing the types of environmental factors instead of their frequency. The results will be a comprehensive list of factors motivating young children to speak English at an early age when it is not their native (L1) language.</p> <p>Keywords: <i>English language insertions; preschool children; motivating factors; language behaviour</i></p>
<p>BORISAITĖ, Raminta LT</p>	<p style="text-align: center;">Skandinaviška melancholija Nordic Noir seriale Bron: tylos ir peizažo analizė</p> <p>Šio tyrimo tikslas yra ištirti melancholiją kaip pasikartojantį reiškinių <i>Nordic noir</i> žanro seriale <i>Bron</i> per tylos ir peizažo sąveiką ir įrodyti, kad melancholijos atmosferą galima sukurti stilistinėmis vaizdo bei garso priemonėmis. Pagrindinės esamos teorijos skandinavišką melancholiją sieja su Skandinavijos gamta bei klimatu ir dažniausiai melancholija vaizduojama per personažų emocines būsenas, didelį dėmesį skiriant jų išgyvenimams, bet juose skiriama mažai dėmesio aplinkos formai, vizualinėms struktūroms ir garso raiškai. Tyrimas siekia išplėsti šių teorijų vaizdą ir pateikti naują požiūrį, kad melancholiją seriale sukurama ne tik per personažus, bet ir stilistinėmis vaizdo bei garso priemonėmis - tyrimas skatina naujai pažvelgti į šį fenomeną.</p> <p>Tyrimo yra analizuojamos atrinktos scenos, kuriose yra sustabdoma siužeto eiga ir aplinka yra pakeičiama autonominiiais peizažo vaizdais, kurie kartu su tyla nukreipia žiūrovo dėmesį nuo veiksmo į atmosferą. Tyrimas atliekamas pasitelkiant Martino Lefebvre'o, Michelo Chiono bei Juliano Hanicho peizažo ir tylos teorijų sąveiką. Scenos analizuojamos stilistinėmis Davido Bordwello neoformalistinio metodo priemonėmis, didelį dėmesį skiriant ir naratyvo funkcijai seriale. Praplečiant Chiono kinematografinės tylos sampratą, iškeliami hipotezė, kad tyla veikia panašiai kaip <i>acousmètre</i>, todėl kontroliuoja vaizdą ir žiūrovo patirtį.</p> <p>Tyrimo rezultatai rodo, kad melancholija yra pasikartojantis, parametrinis reiškinys <i>Nordic noir</i> žanro seriale <i>Bron</i>. Dominuoja tokie melancholijai būdingi bruožai kaip įtampa, stagnacija ir baimė likti dabartyje. Pasikartojantys autonomiški peizažo vaizdai bei slegianti tylos atmosfera rodo, kad melancholija dominuoja seriale <i>Bron</i> kaip audiovizualinė patirtis.</p> <p>Raktažodžiai: Nordic Noir, <i>skandinaviška melancholija, tyla, peizažas</i></p>
<p>BORISAITĖ, Raminta EN</p>	<p style="text-align: center;">Scandinavian melancholy in Nordic Noir series The Bridge: an analysis of silence and landscape</p> <p>The aim of this study is to examine melancholy as a recurring theme in the Nordic noir series <i>The Bridge</i> through the interplay of silence and landscape and to demonstrate that an atmosphere of melancholy can be created using stylistic visual and auditory techniques. Existing theories generally link Scandinavian melancholy to the region’s nature and</p>

	<p>climate and melancholy is most often depicted through the emotional states of characters, with a strong focus on their experiences, while paying little attention to the form of the environment, visual structures, and sound design. This study aims to broaden our understanding of these theories and offer a new perspective, suggesting that melancholy in the series is created not only through the characters but also through stylistic visual and auditory elements - the study encourages a fresh look at this phenomenon.</p> <p>This work analyzes selected scenes in which the narrative flow is paused and the setting is replaced by autonomous landscape images, which, together with silence, shift the viewer's attention from the action to the atmosphere. The study is conducted using the interplay of landscape and silence theories by Martin Lefebvre, Michel Chion and Julian Hanich. The scenes are analyzed using the stylistic tools of David Bordwell's neoformalist method, with particular attention paid to the function of narrative in the series. Based on Chion's concept of cinematic silence, the hypothesis is proposed that silence functions similarly to an <i>acousmêtre</i>, thereby controlling the image and the viewer's experience.</p> <p>The results of the study show that melancholy is a recurring, parametric phenomenon in the Nordic noir series <i>The Bridge</i>. Characteristics typical of melancholy, such as tension, stagnation, and the fear of being stuck in the present, dominate the series. Recurring, autonomous landscape shots and an oppressive atmosphere of silence indicate that melancholy dominates the series <i>The Bridge</i> as an audiovisual experience.</p> <p>Keywords: <i>Nordic Noir</i>, Scandinavian melancholy, silence, landscape</p>
<p>DANILENKO, Ina LT</p>	<p>Namų etnografija ir autobiografija kaip samių šeimos tapatybės, kultūros ir traumos tarpininkai</p> <p>Šiame magistro baigiamajame darbe nagrinėjami trys samių autobiografiniai dokumentiniai filmai: Liselotte Wajstedt <i>Sami Daughter Yoik/Sami nieida jojk</i> (2007), Yvonne Thomassen <i>My Family Portrait</i> (2013) ir Elle-Máijá Tailfeathers <i>Rebel/Bihttoš</i> (2014), taikant namų etnografijos koncepciją ir susiejant šį žanrą su postatminties ir dalyvavimo dokumentikos temomis. Visuose trijuose dokumentiniuose filmuose nagrinėjamos traumos, kultūros ir tapatybės problemos, kartu pabrėžiant, kaip režisierės atspindi save filmuodamos savo šeimą. Analizuojant šiuos filmus, kurie anksčiau niekada nebuvo nagrinėti kaip namų etnografijos, darbe parodoma, kad režisierių dalyvavimas filmuojant savo šeimą suteikia joms didesnę laisvę, skatinančią (post)atminties perdavimą, subjekto/objekto galios dinamikos derybas ir bendrą tapatybės bei net pačių dokumentinių filmų kūrimą tarp režisierių ir jų šeimos narių. Taip pat išryškėja sudėtingumas, susijęs su režisierių role, nes tokiuose filmuose režisieriai atlieka skirtingus vaidmenis filmuodami, įtraukdami save kaip subjektą, montuodami, komentuodami ir žiūrėdami dokumentinį filmą. Apibendrinant, baigiamajame darbe bus nagrinėjama postatminties ir režisierių subjektyvumo suskaidymo savęs ir šeimos narių atžvilgiu reikšmė,</p>

	<p>pabrėžiant, kad momentai, kuriuose akcentuojamas dalyvavimo dokumentinis stilius, yra esminiai minėtoms namų etnografijoms.</p> <p>Raktažodžiai: <i>namų etnografija, autobiografinis filmas, dokumentinis filmas, postatmintis, šeima</i></p>
<p>DANILENKO, Ina EN</p>	<p>Domestic Ethnography and Autobiography as Mediators of Sami Family Identity, Culture and Trauma</p> <p>This Master thesis focuses on investigating three Sami autobiographical documentaries, namely <i>Sami Daughter Yoik/Sami nieida jojk</i> (2007) by Liselotte Wajstedt, <i>My Family Portrait</i> (2013) by Yvonne Thomassen and <i>Rebel/Bihttoš</i> (2014) by Elle-Máijá Tailfeathers through the application of the concept of the domestic ethnography, linking this genre to the topics of the postmemory and participatory documentary mode. All three documentaries address themes of trauma, culture, and identity, while highlighting how the directors reflect on themselves through filming their own families. By analysing these movies, that have never previously been examined as domestic ethnographies, the thesis shows that the participation of the directors as a result of filming own family allows for greater freedom, leading to the (post)memory transmission, subject/object power dynamics' negotiation and co-construction of identity and even the documentaries themselves by the directors and their family members, as well as the emergence of complexities regarding the role of the director, as in such films, the directors perform different roles, as they film, include themselves as a subject, edit, narrate and view the documentary. Thus, the thesis will explore the significance of postmemory and the splitting of the director's subjectivity in relation to oneself and one's family members, accentuating that the moments, in which the participatory documentary mode is accentuated, are central for the aforementioned domestic ethnographies.</p> <p>Keywords: <i>domestic ethnography, autobiographical film, documentary, postmemory, family</i></p>
<p>DAUTARTAITĖ, Elena LT</p>	<p>Chaosas kompleksinėje sistemoje: Lokio analizė skandinavų mitologijoje per chaoso teorijos prizmę</p> <p>Net ir po dešimtmečius trukusių tyrimų, Lokis išlieka viena ambivalentiškiausių figūrų, gluminančių mokslininkus. Ankstyvosios teorijos jį interpretavo kaip ugnies demoną, chtoniškąją dievybę, mirties dievą, tuo tarpu šiuolaikiniai tyrimai Lokį analizavo kaip ribinę ir <i>trickster</i> (apgaviko) figūrą. Šiame tyrime bandoma pasiūlyti naują Lokio analizės metodą, taikant šiuolaikinę chaoso teoriją. Dvi chaoso sąvokos – drugelio efektas ir keistasis atraktorius – naudojamos analizuojant Lokį pasirinktose poetinės ir prozos edų istorijose: Baldro mirtis, Asgardo sienos statyba, Sivos plaukų kirpimas ir Idunos pagrobimas. Naratyvinė sudedamųjų įvykių, priežastinių grandinių ir pasikartojančių pasakojimo modelių analizė, naudojama siekiant iliustruoti, kaip Lokis sukelia trikdžius mitologiniame pasaulyje. Tyrimas remiasi N. Katherine Hayles chaoso teorijos taikymu literatūroje ir Jeroldo Frakeso Lokio kaip antifunkcinės dievybės analize. Taip bandoma parodyti, kaip Lokio sukurstyta Baldro mirtis, yra analogiška drugelio efektui – kai maži sutrikimai pradinėse sąlygose virsta katastrofišku sistemos žlugimu – Ragnaröku. Asgardo sienos statybų, Sivos plaukų kirpimo ir Idunos pagrobimo epizoduose, Lokis</p>

	<p>analizuojamas kaip keistasis atraktorius: cikliška destabilizuojantis ir atstatantis sistema, pasikartojančiu, bet ne identišku būdu, taip atspindint chaoso teorijos deterministinio nuspėjamumo principą. Šis tyrimas, taikant chaoso teoriją, pateikia naują būdą analizuoti Lokį ir skandinavų mitologinį pasaulį ir parodo, kad mitologinius pasakojimus galima produktyviai analizuoti taikant šiuolaikinius metodus.</p> <p>Raktažodžiai: <i>Lokis, Edos, chaoso teorija, skandinavų mitologija, keistasis atraktorius, drugelio efektas</i></p>
<p>DAUTARTAITĖ, Elena EN</p>	<p>Chaos in a complex system: An analysis of Loki in Norse mythology through a chaos theory prism</p> <p>Despite decades of research, Loki remains one of the most ambiguous figures that confounds scholars of Norse mythology. Earlier theories interpreted him as a fire demon, chthonic deity, a god of death, while contemporary research analyzed Loki as a liminal and trickster figure. This study attempts to offer a new approach of analysing Loki by applying modern chaos theory, which has not been done previously. Two concepts of chaotics - the butterfly effect and the strange attractor are used for analysis of Loki in the selected Poetic and Prose Eddas stories: Balder's death, building of Asgard's wall, cutting of Sif's hair, and the kidnapping of Idunn. Narrative analysis of constituent events, causal chains and recurring patterns within the story, is employed in order to illustrate how Loki influences disturbances within the world. Drawing on N. Katherine Hayles' application of chaos theory to literature and Jerold Frakes's analysis of Loki as an anti-functional deity, this study attempts to reveal how Balder's death, influenced by Loki, is analogous to a butterfly effect - where small disturbances to initial conditions cascade upwards a complex system (the mythological world) into a catastrophic systemic collapse - Ragnarök. The three additional episodes demonstrate Loki functioning similarly to a strange attractor: cyclically destabilizing and restabilizing the system in repeating yet non-identical patterns, reflecting chaos theory's principle of deterministic unpredictability.</p> <p>This research contributes a new way of analysing Loki and Norse mythological world, by applying chaos theory, and demonstrates that mythological narratives can be productively analyzed through modern frameworks.</p> <p>Keywords: <i>Loki, Eddas, chaos theory, Norse mythology, strange attractor, the butterfly effect</i></p>
<p>DIRSYTĖ, Milana LT</p>	<p>Lietuvių ir norvegų paauglių (pop)kultūros vartojimas anglų ir nacionaline kalba</p> <p>Šiuolaikiniame pasaulyje populiarioji kultūra vartojama daugiausia anglų kalba ir apimanti filmus, muziką, vaizdo žaidimus, socialines medijas, tapo neatsiejama paauglių kasdienybės dalimi. Tuo pat metu mokykloje nacionalinė kultūra, apimanti kalbą, papročius, istoriją, meną, pateikiama kaip vertybė, tačiau jos tikra vieta jaunimo laisvalaikio kontekste išlieka neaiški. Šiame tyrime siekiama ištirti, kaip 14-16 metų lietuvių ir norvegų paaugliai vartoja populiariąją ir</p>

	<p>nacionalinę kultūrą anglų bei nacionaline kalba ir kokie veiksniai lemia jų pasirinkimus.</p> <p>Esami tyrimai daugiausia dėmesio skiria kalbinėms nuostatoms ir funkcijoms bei atskleidžia, kad anglų kalba vis labiau siejama su modernumu, jaunatviškumu, o nacionalinė – išlaiko emocinę ir tapatybinę vertę. Tačiau mažai žinoma apie tai, kaip patys paaugliai suvokia ir vertina savo kultūrinius pasirinkimus, o lyginamųjų tyrimų šia tema tarp Lietuvos ir Norvegijos nėra. Šis tyrimas siekia užpildyti spragą, akcentuojant pačių paauglių perspektyvą šiose šalyse.</p> <p>Tyrimas grindžiamas dviem teorijomis: Penelope Eckert (2008) indeksiškumo teorija, aiškinančia, kaip kultūriniai ir kalbiniai pasirinkimai indeksuoja socialines reikšmes ir tapatybę, bei Barbara Johnstone (2004) sociolingvistinė vietos samprata, nagrinėjančia, kaip ryšys su vieta gali įtakoti kultūrinius ir kalbinius pasirinkimus. Duomenys renkami atliekant pusiau struktūruotus grupinius interviu. Šeši lietuvių paaugliai jau dalyvavo tyrime, o penki–šeši norvegų paaugliai, tikimasi, artimiausiu metu. Analizėje tiriama, kokį kultūrinį turinį dalyviai vartoja, kaip derina populiariąją ir nacionalinę kultūrą ir kaip patys supranta savo pasirinkimus.</p> <p>Tyrime daroma prielaida, kad paaugliai teikia pirmenybę populiariajai kultūrai anglų kalba dėl jos įvairovės ir sąsajų su modernumu, o nacionalinė kultūra, nors ir vertinama kaip tapatybės dalis, dažniau siejama su mokykline aplinka, todėl mažiau vartojama laisvalaikio kontekste. Tikimasi, kad tyrimas prisidės prie geresnio supratimo, kaip populiarioji ir nacionalinė kultūra susipina paauglių gyvenime ir kokią reikšmę nacionalinė kultūra išlaiko globalios kultūros kontekste.</p> <p>Raktažodžiai: <i>nacionalinė kultūra, populiarioji kultūra, kultūros vartojimas, paaugliai</i></p>
<p>DIRSYTĖ, Milana EN</p>	<p>The consumption of (pop)culture in English and in national language among Lithuanian and Norwegians adolescents</p> <p>In contemporary society, popular culture, consumed primarily in English and including movies, music, video games, social media, has become an inseparable part of adolescents' daily lives. At the same time, national culture, including language, history, art, is presented as a value in school, yet its actual place in adolescents' leisure time remains unclear. This study aims to investigate how 14–16-year old Lithuanian and Norwegian adolescents consume popular and national culture in English and national language, and what factors influence their choices. Existing research has focused primarily on linguistic attitudes, revealing that English is associated with modernity and youthfulness, while national culture retains emotional and identity-related value. However, little is known about how adolescents themselves perceive and evaluate their cultural choices, particularly in a Lithuanian–Norwegian comparative context. This study aims to fill this gap by emphasizing adolescents' own perspectives.</p> <p>The study is based on two theories: Penelope Eckert's (2008) theory of indexicality, which explains how cultural and linguistic choices index social meanings and identity, and Barbara Johnstone's (2004) sociolinguistic concept of place, which examines how place shapes cultural and linguistic choices. Data are being collected through semi-</p>

	<p>structured group interviews. Six Lithuanian adolescents have already participated, while five to six Norwegian adolescents are currently being recruited. The analysis examines participants' cultural consumption, how they balance popular and national culture, and how they understand their choices.</p> <p>The study hypothesizes that adolescents prefer English-language popular culture due to its diversity and associations with modernity, while national culture, although valued as part of their identity, is mainly associated with school and less consumed in leisure time. This study aims to contribute to understanding how popular and national culture intertwine in adolescents' lives and what significance national culture retains in the context of global culture.</p> <p>Keywords: <i>national culture, popular culture, cultural consumption, adolescents</i></p>
<p>DVILEVIČIŪTĖ, Miglė LT</p>	<p><i>Lene Kaaberbøl knygos <i>Dina, gėdytojos duktė</i> lietuviško vertimo analizė</i></p> <p>Šio baigiamojo darbo subjektas yra metaforos ir palyginimai, kurie buvo atrinkti iš Lene Kaaberbøl fantastinės knygos vaikams „Dina, gėdytojos duktė“. Vertėjai versdami tekstus remiasi įvairiomis vertimo strategijomis, kad tekstai taptų kuo artimesni ir tikslesni įvairių kultūrų, žanrų, kalbų ir amžiaus grupių skaitytojams. Tyrime siekiama išanalizuoti vertėjų taikytas vertimo strategijas, verčiant palyginimus ir metaforas knygoje vaikams iš danų kalbos į lietuvių ir atskleisti, kaip vertimo sprendimai gali keisti ne tik teksto suprantamumą, bet ir jo estetinę bei kultūrinę vertę. Darbo hipotezė – kai kurios metaforos ir palyginimai danų ir lietuvių kalbose skambės skirtingai, o vertimo strategijos, verčiant juos, bus pritaikytos ir parinktos atsižvelgiant į tai, kad kalbos elementai buvo verčiami literatūroje vaikams. Nors metaforų ir palyginimų vertimas yra plačiai nagrinėjamas, vis dar trūksta tyrimų, susijusių su vaikų literatūra. Dauguma vertimo strategijų yra bendrinės ir nėra orientuotos būtent į vaikų literatūrą. Atsižvelgiant į didėjantį verstinės vaikų literatūros kiekį, tokio tipo tyrimai tampa ypač aktualūs, nes padeda geriau suprasti patį vertimo procesą ir jo poveikį skaitytojui. Tyrime taikoma atidaus teksto skaitymo ir lyginamosios analizės metodologija, darbe yra lyginami originalia ir tiksline kalba parašyti tekstai, siekiant nustatyti, kokios vertimo strategijos taikomos perteikiant metaforas ir palyginimus iš danų kalbos į lietuvių, kad jaunajai auditorijai išverstas tekstas būtų gerai suprantamas ir artimas. Tyrimo rezultatas papildys jau esamus tyrimus, suteikdamas daugiau praktinių įžvalgų apie vertimo strategijų taikymą.</p> <p>Raktiniai žodžiai: <i>metaforos, palyginimai, vertimo strategijos, literatūra vaikams</i></p>
<p>DVILEVIČIŪTĖ, Miglė EN</p>	<p><i>Analysis of the Lithuanian translation of Lene Kaaberbøl's book <i>The Shamer's daughter</i></i></p> <p>The subject of this thesis is metaphors and similes selected from Lene Kaaberbøl's fantasy children's book „Dina, the Shamer's Daughter“. When translating the texts, translators rely on various translation strategies to ensure that the texts are as accessible and accurate as possible for readers of different cultures, genres, languages, and age groups. This study aims to analyze the translation strategies employed</p>

	<p>by translators when translating similes and metaphors in a children's book from Danish into Lithuanian, and to reveal how translation choices can alter not only the text's comprehensibility but also its aesthetic and cultural value. The hypothesis of this study is that certain metaphors and similes will sound different in Danish and Lithuanian, and that the translation strategies used to translate them will be adapted and selected with the understanding that these linguistic elements were being translated in children's literature. Although the translation of metaphors and similes has been widely studied, there is still a lack of research related to children's literature. Most translation strategies are general and not specifically oriented toward children's literature. Given the growing volume of translated children's literature, this type of research is becoming particularly relevant, as it helps to better understand the translation process itself and its impact on the reader. The study employs a methodology of close reading and comparative analysis, The study compares texts written in the source and target languages to identify the translation strategies used in transferring metaphors and similes from Danish to Lithuanian, ensuring that the translated text is easily understood and relatable to a young audience. The results of this study will complement existing research by providing more practical insights into the application of translation strategies.</p> <p>Keywords: <i>metaphors, similes, translation strategies, children's literature</i></p>
<p>DŽEVECKAJA, Beatričė LT</p>	<p>Linus Nordquist romano „Dit du går, följer jag“ švediško originalo ir lietuviško vertimo („Eisiu paskui tave“) konceptualiųjų metaforų analizė</p> <p>Konceptualiosios metaforos teorija, kurią sukūrė George Lakoff ir Mark Johnson, teigia, kad metaforos yra ne tik stilistinė kalbos priemonė, bet ir kognityvinis mechanizmas, padedantis žmonėms suvokti abstrakčias sąvokas per kasdienę patirtį; dėl šios priežasties konceptualiosios metaforos tapo svarbiu lingvistikos, literatūros ir vertimo studijų tyrimų objektu. Nors daugelis tyrimų analizuoja konceptualiąsias metaforas atskirose kalbose arba plačiai tiriamose kalbų porose, palyginti mažai dėmesio skiriama jų funkcionavimui rečiau nagrinėjamosiose kalbų kombinacijose, tokiose kaip švedų ir lietuvių, ypač grožinės literatūros vertime. Šio darbo tema yra Linus Nordquist romano „Dit du går, följer jag“ švediško originalo ir lietuviško vertimo („Eisiu paskui tave“) konceptualiųjų metaforų analizė. Šiuo tyrimu siekiama užpildyti anksčiau minėtą spragą analizuojant, kaip konceptualiosios metaforos perteikiamos ir transformuojamos grožiniame kūrinyje, taip pat įvertinti, ar švedų kalbos originalo tekste aptiktos metaforos išlaiko savo struktūrą ir reikšmę skirtingose kalbinėse ir kultūrinėse sistemose. Analizė remiasi George Lakoff ir Mark Johnson konceptualiosios metaforos teorija bei Eugene Nida vertimo ekvivalentiškumo teorija ir apima kiekybinius bei kokybinius tyrimo metodus: AntConc programa naudojama galimoms metaforoms identifikuoti pagal raktažodžius, o Metaforos identifikavimo procedūra (MIP) taikoma siekiant nustatyti, ar konkretūs leksiniai vienetai vartojami metaforiškai, lyginant jų tiesioginę ir kontekstinę reikšmes. Tyrimo rezultatai rodo, kad</p>

	<p>dauguma konceptualiųjų metaforų vertime išlaiko savo struktūrą ir reikšmę, tačiau kai kurios jų yra adaptuojamos arba modifikuojamos, siekiant atsižvelgti į lietuvių kalbos lingvistines ypatybes ir kultūrinius niuansus. Analizuojant metaforų transformaciją grožinės literatūros vertime iš švedų į lietuvių kalbą, šis tyrimas prisideda prie platesnių diskusijų apie konceptualiųjų metaforų universalumą ir atskleidžia vertėjo vaidmenį perteikiant kognityvinę bei kultūrinę metaforų prasmę.</p> <p>Raktažodžiai: <i>konceptualioji metafora, universalumas, grožinis vertimas, ekvivalentiškumas, metaforų transformavimas</i></p>
<p>DŽEVECKAJA, Beatričė EN</p>	<p>An analysis of conceptual metaphors in the Swedish original and the Lithuanian translation of Lina Nordquist's novel <i>Hunger</i></p> <p>Conceptual metaphor theory, developed by George Lakoff and Mark Johnson, argues that metaphors are not merely stylistic features of language but cognitive mechanisms that shape how people understand abstract concepts through everyday experience; this perspective has made conceptual metaphors an important topic in linguistics, literature, and translation studies. Although numerous studies have examined conceptual metaphors in individual languages or widely studied language pairs, relatively little attention has been given to their behavior in less frequently analyzed pairs such as Swedish and Lithuanian, particularly in literary translation. The topic of this thesis is the analysis of conceptual metaphors in the Swedish original and the Lithuanian translation of Lina Nordquist's novel <i>Hunger</i>. This study seeks to fill the previously mentioned research gap by analyzing how conceptual metaphors are transferred and transformed in the literary text, to assess whether the metaphors identified in the Swedish source text retain their structure and meaning across languages and cultures. The analysis draws on the conceptual metaphor theory of Lakoff and Johnson and the theory of translation equivalence proposed by Eugene Nida, combining corpus-assisted methods with qualitative analysis: the <i>AntConc</i> program is used to identify potential metaphors through keyword searches, while the Metaphor Identification Procedure (MIP) is applied to determine whether specific lexical units function metaphorically by comparing their literal and contextual meanings. The results indicate that while many conceptual metaphors are preserved in translation, others undergo adaptation or modification to reflect the linguistic structures and cultural nuances of the Lithuanian language. By examining metaphor transformation in a Swedish – Lithuanian literary context, this study contributes to broader discussions on the universality of conceptual metaphors. It highlights the role of translators in mediating cognitive and cultural meaning between languages.</p> <p>Keywords: <i>conceptual metaphor, universality, literary translation, equivalence, metaphor transformation</i></p>
<p>GRIŠIŪTĖ, Aukšė LT</p>	<p>Kaip kalbinis nacionalizmas atsispindi Norvegijos laikraščių požiūryje į angliškus skolinius</p> <p>Šiame bakalauro darbe „Kaip kalbinis nacionalizmas atsispindi Norvegijos laikraščių požiūryje į angliškus skolinius“ pagrindinis tikslas yra išanalizuoti, kaip šiuolaikinė Norvegijos spauda vertina anglų kalbos</p>

	<p>skolinius ir kaip šios nuostatos motyvuoja ginti bei saugoti nacionalinę tapatybę. Siekiama suprasti, kaip Norvegijos viešasis diskursas vysto visuomenės suvokimą apie tai, kokia yra taisyklinga bei „tikroji“ norvegų kalba. Darbui pagrįsti pasitelkiama B. Andersono „įsivaizduojamų bendruomenių“ idėja, kuri teigia, kad kalba yra svarbiausias akcentas, buriantis žmones į vieną bendrą visumą. Taip pat remiamasi T. Kamusello kalbinio nacionalizmo teorija, kuri pabrėžia, kad kalba yra laikoma tautos atrama. Remiantis šia idėja, galima suprasti, kodėl net ir maži pokyčiai, kaip ir tie patys anglų kalbos skoliniai, pradedami identifikuoti kaip grėsmė bendrystei ir identitetui. Galiausiai teorijos dalyje pasitelkiama ir Stuardo Hallo reprezentacijos teorija, kuri tiria viešojo diskurso pajėgumą formuoti individų požiūrį. S. Hallas pabrėžia, kad medijos tampa būdu formuoti etikos normas ir taip tiesiogiai veikia bendruomenių suvokimą apie tai, kas yra laikoma taisyklinga ar iškreipta norvegų kalba. Tyrimui buvo pasirinktas kokybinis metodas, pagrįstas medijų teorijos pagrindais. Analizuojamos medžiagos buvo sistemingai ieškota pagal svarbiausius raktažodžius, tokius kaip „anglisisme“ (anglicizmai), „språklig nasjonalisme“ (kalbinis nacionalizmas) ir „norsk identitet“ (norvegų identitetas).</p> <p>Analizuoti straipsniai apima 2017–2025 metų rėmus, kuriuose galima pastebėti, kad spauda perteikia anglų kalbos įtaką kaip aktualų pavojų norvegų kalbos tikrumui ir tautos vienybei. Vis dėlto tyrime išryškėja įdomus kontrastas tarp kartų: kol vyresnioji karta baiminasi, kad anglų kalba kenkia jų visuomenei ir kalbos „tyrumui“, jaunimas anglų vartosenoje išvelgia galimybes, o identitetui neįžūčia jokios grėsmės. Apibendrinant, tyrimas atskleidžia, kad nors spauda vis dar aktyviai stengiasi saugoti kalbos „tyrumą“, jaunimas turi lankstesnį požiūrį į savo tapatybę, kuriame anglų kalba atsiskleidžia ne kaip pavojus, bet kaip moderni gyvenimo dalis.</p> <p>Raktažodžiai:</p>
<p>GRĮŠIŪTĖ, Auksė EN</p>	<p>How linguistic nationalism is reflected in Norwegian newspapers' attitudes toward English loanwords</p> <p>In this bachelor's thesis, "How linguistic nationalism is reflected in Norwegian newspapers' attitudes toward English loanwords," the main aim is to analyze how contemporary Norwegian press evaluates English loanwords and how these attitudes motivate the defense and preservation of national identity. The aim is to understand how Norwegian public discourse shapes society's perception of what constitutes correct and "authentic" Norwegian. The research utilizes B. Anderson's notion of "imagined communities," suggesting that language plays a crucial role in unifying individuals into a shared entity. Furthermore, the work relies on T. Kamusella's theory of linguistic nationalism, which emphasizes that language is considered the foundation of the nation. Based on this idea, one can understand why even small changes, such as English loanwords, begin to be identified as a threat to unity and identity.</p> <p>Finally, the theoretical part also employs Stuart Hall's representation theory, which examines the capacity of public discourse to shape individual perspectives. According to Hall, the media serves as a tool for</p>

	<p>establishing moral standards, which has a direct impact on how the public views what is right or wrong in Norwegian culture. A qualitative method based on media theory was chosen for this study. The material analyzed was systematically searched using key terms such as “anglisme” (Anglicisms), “språklig nasjonalisme” (linguistic nationalism), and “norsk identitet” (Norwegian identity).</p> <p>The analyzed articles cover the 2017–2025 timeframe, within which it can be observed that the press portrays the influence of the English language as a current threat to the authenticity of the Norwegian language and national unity. The study does, however, highlight an intriguing generational divide: young people see opportunities in using English and do not see any threat to their identity, whereas the older generation worries that English is damaging their society and the “purity” of the language.</p> <p>In conclusion, the study reveals that although the press still actively strives to protect the ‘purity’ of the language, young people have a more flexible approach to their identity, in which the English language is seen not as a threat, but as a part of modern life.</p> <p>Keywords:</p>
<p>JANKEVIČIŪTĖ, Edilija LT</p>	<p style="text-align: center;">Brolių santykių emocinė dinamika Torgny Lindgren romane „Kamanių medus“</p> <p>Šiame bakalauro darbe siekiama analizuoti emocinę dinamiką brolių santykiuose Torgny Lindgren kūrinyje „Kamanių medus“. Pasitelkiant naratologijos bei afektyviosios naratologijos teorijas bus nagrinėjama ne tik kaip vystosi dviejų brolių, Hadaro ir Olofo, santykiai, bet ir kokie jie yra. Bus siekiama nustatyti kaip naratyvas pasireiškia per visą kūrinį, kokia yra fokalizacija, laikas, pasakojimo režimas. Taip pat bus aptariama kokiomis kalbinėmis priemonėmis perteikiami brolių santykiai ir kokias emocijas tai sukelia skaitytojui. Naratologijos teorija analizuojama per tris kategorijas: pirmoji apima pasakojimą, fokalizaciją ir pasakojimo situaciją. Antroji apima veiksmą, siužeto analizę ir perpasakojimą, o trečioji - laiką, laiko sampratą ir pasakojimo būdus.¹ Tyrime taikoma afektyvioji naratologijos teorija teigia, kad autorius kurdamas specifines emocines erdves, naudoja tam tikras pasakojimo priemones, taip siekdamas sukelti tam tikras emocijas ar efektus skaitytojui.² Remiantis Per Thomas Andersenu, skaitant teorinę literatūrą apie emocijas, reikia atsiminti, kad už pirminių emocijų slypi antrinės emocijos (Andersen, 26 - 27). Tai reiškia, kad psichologai, kurie rašė apie sielvartą, teigia, kad tai gali būti dviprasmiška emocija. Pavyzdžiui, gedulas juntamas dėl mirusiojo netekties, gali sukelti dviprasmes emocijas. Gedint dėl mirusiojo, juntamas pyktis dėl to, kad mirusysis „paliko“, net jei tai nebuvo daroma tyčia (Andersen, 27). Būta tyrimų ties Lindgren kūriniais, kuriuose nagrinėjama Biblijos tema ar pati naratologija, tačiau šiame darbe dėmesys bus dar skiriamas ir afektyviosios naratologijos teorijos analizei.</p> <p>Darbo tikslas - pasitelkiant naratologijos ir afektyviosios naratologijos teorijas, analizuoti kūrinyje „Kamanių medus“ esančių brolių</p>

¹ M. Amerian, L. Jofi *Key concepts and basic notes on narratology and narrative* 2015, p. 185

² P. T. Andersen *STORY AND EMOTION A Study in Affective Narratology* 2016, p. 42

	<p>santykius, išsiaiškinti per kokias kalbines priemones tai išreiškiama, kokias emocijas tai sukelia skaitytojui.</p> <p>Raktažodžiai: <i>naratologija, afektyviosios naratologijos teorija, santykiai, emocijos</i></p>
<p>JANKEVIČIŪTĖ, Edilija EN</p>	<p>The emotional dynamics of brotherly relationships in Torgny Lindgren's novel <i>Sweetness</i></p> <p>This bachelor's thesis aims to analyze the emotional dynamic in the relationship between the brothers in Torgny Lindgren's novel <i>Sweetness</i>. Drawing on theories of narratology and affective narratology, this study will examine not only how the relationship between the two brothers, Hadar and Olof develops, but also what kind of relationship is it. The aim is to determine how the narrative unfolds throughout the work, as well as focalization, time and narrative mode. The linguistic methods used to express the brothers' interactions and emotions will also be discussed. Narratology theory is analyzed through three categories: the first one covers the narration, focalization and narrative situation. The second one involves action, story analysis, tellability and the third is about tense, time and narrative modes.³ The affective narratology theory applied in this study claims that, by creating specific emotional spaces, the author employs certain narrative tools to evoke specific emotions or effects in the reader.⁴ According to Per Thomas Andersen, when reading theoretical literature on emotions, one must remember that secondary emotions lie behind the primary emotions (Andersen, 26 - 27). This means that psychologists describe grief as an ambiguous emotion. For example, grief felt over the loss of a loved one can evoke ambiguous emotion. While mourning the deceased, one may feel anger that the deceased "left", even if it was not done intentionally (Andersen, 27). There have been studies of Lindgren's work that examine biblical themes or narratology itself, but this study will also focus on an analysis of the theory of affective narratology.</p> <p>The aim of this paper is to analyze the relationship between the brothers in the book <i>Sweetness</i> using theories of narratology and affective narratology, to identify the linguistic tools through which this connection is expressed, and to determine what emotions it evokes for the reader.</p> <p>Keywords: <i>narratology, affective narratology theory, relationship, emotions</i></p>
<p>JASKEVIČIŪTĖ, Emilija LT</p>	<p>Šiuolaikinė mergaitė maištininkė Katarinos von Bredow romane <i>Flyga högt</i></p> <p>Šiame darbe nagrinėjama, kaip šiuolaikinis paauglių romanas <i>Flyga högt</i> (2011) kuria alternatyvią merginos tapatybę, kuri neatitinka visuotinai pripažintų normų analizuojamame kūrinyje. Atlikta Katarinos von Bredow knygos <i>Flyga högt</i> (2011) analizė, siekiant apibrėžti šiuolaikinę maištingą merginą ir išnagrinėti, kuo šiuolaikinė mergina skiriasi nuo ankstesnių kartų literatūrinių vaizdinių.</p>

³ M. Amerian, L. Jofi *Key concepts and basic notes on narratology and narrative* 2015, p. 185

⁴ P. T. Andersen *STORY AND EMOTION A Study in Affective Narratology* 2016, p. 42

	<p>Ankstesniuose literatūros mokslo tyrimuose Pepė Ilgakojinė buvo apibūdinta kaip maištingos mergaitės patriarchalinėje visuomenėje pradžia - maištininkė, iššaukusi normas. Šiame darbe nuodugniai nagrinėjamas maištingos mergaitės personažas populiariame ir pripažintame romane bei tyrinėjama, kaip tradicija (Pepė) transformuojasi į šiuolaikinę formą. Šis tyrimas remiasi Judith Butler performatyvumo teorija, kad tapatybė konstruojama per performatyvių veiksmų kartojimą. Toliau veikėjo veiksnumas apibrėžiamas kaip gebėjimas priimti sprendimus, atlikti veiksmus, daryti pasirinkimus ir daryti įtaką įvykių eigai. Tyrimo tikslas - išsiaiškinti, kokiais performatyviais veiksmais mergaitės knygoje kuria savo maištingą tapatybę. Galiausiai tyrime pabrėžiama, kaip maištingumas veikia kaip būtinas socialinių pokyčių katalizatorius šiuolaikinėje literatūroje. Nustatydamas ir aprašydamas performatyviuosius procesus, kuriančius maištingą tapatybę, šis tyrimas siūlo naują perspektyvą, kaip literatūra gali prisidėti prie įtraukiančios ir normoms kritiškos tapatybės formavimo.</p> <p>Raktažodžiai: <i>maištinga mergina, maištingas elgesys, performatyvumas, lytis, lyties normos, atidus skaitymas, veiksnumas, veiksnumo galia, maištinga tapatybė</i></p>
<p>JAŠKEVIČIŪTĖ, Emilija EN</p>	<p>A modern girl rebel in Katarina von Bredow's <i>Flyga högt</i></p> <p>This paper examines how the contemporary young adult novel <i>Flyga högt</i> (2011) constructs an alternative female identity that defies generally accepted norms in the work under analysis. An analysis of Katarina von Bredow's book <i>Flyga högt</i> (2011) was conducted to define the contemporary rebellious girl and to examine how the contemporary girl differs from literary representations of previous generations. In previous literary studies, Pippi Longstocking was described as the origin of the rebellious girl in a patriarchal society - a rebel who defied norms. This paper thoroughly examines the character of the rebellious girl in a popular and acclaimed novel and explores how tradition (Pippi) transforms into a contemporary form. This study is based on Judith Butler's theory of performativity, which posits that identity is constructed through the repetition of performative acts. Furthermore, agency is defined as the ability to make decisions, take action, make choices, and influence the course of events. The aim of the study is to identify the performative actions through which the girls in the book construct their rebellious identities. Finally, the study highlights how rebellion functions as a necessary catalyst for social change in contemporary literature. By identifying and describing the performative processes that create a rebellious identity, this study offers a new perspective on how literature can contribute to the formation of an inclusive and norm-critical identity.</p> <p>Keywords: <i>rebellious girl, rebellious behaviour, performativity, gender, gender norms, close reading, agency, the power of agency, rebellious identity</i></p>
<p>JONUŠKAITĖ, Gintarė LT</p>	<p>Tapti drag karaliene: sociolingvistinis lietuviško YouTube kanalo "DraugėsTV" atvejo tyrimas</p> <p>Šio tyrimo centre – tapimo drag karaliene transformacijos procesas lietuviškame „DraugėsTV“ YouTube kanale nuo vėlyvųjų 2023 m. iki</p>

	<p>2025 m., pasirinktame kaip pirmajame Lietuvoje rodančiame drag turinį šioje platformoje. Analizės teorinį pagrindą sudaro Judith Butler lyties performatyvumo teorija, Erving Goffman dramaturgijos prieiga ir semiotika; planuojama įtraukti įvairius sociolingvistinius resursus. Iš rezultatų laukiama esminių tapimo drag karaliene transformacijos punktų bei parodyti pasirinkimą atskleisti surežisuotus drag užkulisius siekiant pritraukti žiūrovų – taip tikimasi duoti pradžią ir tolimesnėms Lietuvos drag karalienių diskurso studijoms.</p> <p>Raktažodžiai: <i>drag karalienė, transformacija, lyties performatyvumas, dramaturginė prieiga</i></p>
<p>JONUŠKAITĖ, Gintarė EN</p>	<p>Becoming a drag queen: a sociolinguistic case study of the Lithuanian YouTube channel “DraugėsTV”</p> <p>This research focuses on transformation process of becoming a drag queen, as presented in the Lithuanian YouTube channel “DraugėsTV” from the late 2023 to 2025 – chosen as the first drag related content presenting account on this platform in Lithuania. Analysis is based on Judith Butler’s concept of gender performativity, Erving Goffman’s dramaturgical theory and semiotics, expected to combine multiple sociolinguistic resources. The main findings are predicted to reveal key moment(s) of transformation in becoming a drag queen and the choice of revealing staged backstage of drag to attract audience. Results are expected to contribute to the under-researched field of drag queens in Lithuania, working as a starting point for further research.</p> <p>Keywords: <i>drag queen, transformation, gender performativity, dramaturgical theory</i></p>
<p>JUNDULAITĖ, Livija LT</p>	<p>Lytiškumo ugdymo reprezentacija Lietuvos ir Suomijos žiniasklaidoje</p> <p>Lytiškumo ugdymo reprezentacijai Suomijos ir Lietuvos žiniasklaidoje tyrimui pasirinkta remtis Goffmano Rėminimo teorija ir Jungtinių Tautų „Tarptautinės techninės gairės dėl lytinio švietimo“ gidu. Jungtinių Tautų gidas lytiškumo ugdymą apibrėžia kaip mokymosi procesą apie pažintinius, emocinius, fizinius ir socialinius seksualumo aspektus, o Rėminimo teorija pabrėžia tam tikrus aspektus, neįtraukiant kitų, ir juos pateikia taip, kad jie formuotų visuomenės nuomonę. Akademinėje Lietuvos literatūroje ir visuomenėje lytiškumo ugdymo diskursas yra problematiškas, kadangi terminai lytiškumo ugdymas ir lytinis ugdymas yra išskiriami bei turi savus atstovus ir šių pozicijų skirtumai atsiskleidžia tiek žiniasklaidoje, tiek viešajame diskurse. Požiūris į lytiškumo ugdymą Suomijoje teoriškai ir pasak apklausų yra gana teigiamas bei daugelio manymu būtina mokymo programos dalis, tačiau Suomijos akademinėje bendruomenėje atlikti tyrimai rodo, kad lytiškumo ugdymo programos nėra plačiai pritaikomos praktikoje ir yra kritikuojamos dėl riboto turinio. Lytiškumo ugdymo reprezentacijos Suomijos ir Lietuvos žiniasklaidoje turinio analizė atskleis kaip lytiškumo ugdymo problematika yra pateikiama visuomenėms, kurių požiūris į lytiškumo ugdymą drastiškai skiriasi, ir prisidės prie negausiai tyrinėjamos temos nagrinėjimo akademiniam kontekste.</p> <p>Raktažodžiai: <i>lytiškumo ugdymas, rėminimo teorija</i></p>

<p>JUNDULAITĖ, Livija EN</p>	<p style="text-align: center;">Representation of Sexuality Education in Lithuanian and Finnish Media</p> <p>For the study of the representation of sexuality education in the Finnish and Lithuanian media, it was chosen to rely on Goffman's Framing Theory and the United Nations "International Technical Guidelines on Sexuality Education". The United Nations guide defines sexuality education as the process of learning about the cognitive, emotional, physical and social aspects of sexuality, while Framing Theory emphasizes certain aspects while at the same time excluding others and presents them in such a way that they shape public opinion. In Lithuanian academic literature and society, the discourse of sexuality education is problematic, as the terms sexuality education and sex education are distinguished and have their own representatives, and the differences in these positions are revealed both in the media and in public discourse. The attitude towards sexuality education in Finland is quite positive in theory and according to surveys, and many consider it a necessary part of the curriculum, but research conducted in the Finnish academic community shows that sexuality education programs are not widely applied in practice and are criticized for their limited content. A content analysis of the representation of sexuality education in the Finnish and Lithuanian media will reveal how the issue of sexuality education is presented to societies whose attitudes towards sexuality education differ drastically, and will contribute to the examination of this under-researched topic in an academic context.</p> <p>Keywords: <i>sexuality education, framing theory</i></p>
<p>JURGELIONYTĖ, Liepa LT</p>	<p style="text-align: center;">Jono Fosse's emocinis pasaulis romane „Trilogija“: afektyvus naratologinis požiūris</p> <p>Šiame bakalauro darbe bus tiriama, kaip pagrindinių veikėjų emocijos ir afektai formuoja tiek pasakojimo struktūrą, tiek skaitytojo patirtį Jon Fosse romane <i>Trilogija</i> (I dalis: <i>Andvake</i>⁵, II dalis: <i>Olavs draumar</i>⁶ ir III dalis: <i>Kveldsvævd</i>⁷). Tyrimas yra grindžiamas afektyviosios naratologijos teorija, kurią toliau plėtojo literatūros tyrinėtojas prof. Per Thomas Andersen. Šioje teorijoje pabrėžiama, kad emocijos nėra vien reakcijos į siužetinius įvykius, bet jos yra ir pasakojimą struktūruojančios jėgos, veikiančios naratyvinę formą ir veikėjų patirtį.</p> <p>Ankstesniuose Jon Fosse kūrybos tyrimuose daug dėmesio skirta minimalistinei stilistikai, ritmui, pasikartojimams, sąmonės srauto technikai, nutylėjimams ir kitiems stilistiniams ypatumams. Šiame darbe siekiama parodyti, kaip šie pasakojimo techniniai elementai funkcionuoja kaip afektinės struktūros ir formuoja skaitytojo patirtį. Šiuo darbu yra siekiama prisidėti prie tyrimų ir juos plėtoti toliau.</p> <p>Bakalauro darbo empirinis pagrindas yra Jon Fosse romanas <i>Trilogija</i> (2014). Analizuojant tekstą remiamasi kokybine atidaus skaitymo analize ir afektyviosios naratologijos</p>

⁵ Liet. Nakvišų klajonės

⁶ Liet. Ulavo regėjimai

⁷ Liet. Prievakario nuovargis

	<p>principais. Analizės metu identifikuojami pasikartojantys stilistiniai ir naratyviniai modeliai, per kuriuos pasireiškia emocijos ir afektai. Bus analizuojama pagrindinių veikėjų emocijų kaita ir raiška, ir kaip tai (ir ar) veikia romano struktūrą. Taip pat išskiriamos emocinės erdvės (namai, miestas, jūra ir kt.), aptariami pasikartojantys afekciniai modeliai („scripts“), o simboliai interpretuojami kaip afekciniai židiniai, atskleidžiantys veikėjų emocines būsenas. Kadangi darbe taikoma naratologinė analizė, taip pat aptariami naratyvinio laiko, erdvės ir pasakotojo aspektai.</p> <p>Analizuodama jau atradau, kad Jon Fosse sukuria emocinį intensyvumą ne tiek per eksplacitišką emocijų reprezentaciją, bet per minimalistinę kalbą, kuri leidžia ritmui, pauzėms ir pasikartojimams perteikti emocijas, veikti kaip afektinėms struktūroms. Šios afektinės struktūros formuoja ne tik veikėjų vidinį pasaulį, bet ir skaitytojo patirtį, kuri tampa kūniška ir emociškai įtraukianti.</p> <p>Taigi, tyrime parodoma, kad afektyviosios naratologijos požiūris leidžia praplėsti Jon Fosse prozos interpretacijos lauką, atskleidžiant, kaip emociniai procesai yra integruoti į pačią pasakojimo formą ir kaip ši forma veikia skaitytoją.</p> <p>Raktažodžiai: <i>Jon Fosse, afektas, emocijos, afektyvioji naratologija, pasikartojimai, naratyvinė struktūra, sąmonės srautas</i></p>
<p>JURGELIONYTĖ, Liepa EN</p>	<p>The emotional world in Jon Fosse's “Trilogy”: an affective narratological approach</p> <p>This bachelor’s thesis will examine how the emotions and affects of the main characters shape both the narrative structure and the reader’s experience in Jon Fosse’s novel <i>The Trilogy</i> (Part I: <i>Andvake</i>, Part II: <i>Olavs draumar</i>, and Part III: <i>Kveldsvævd</i>). The study is based on the theory of affective narratology, further developed by literary scholar Prof. Per Thomas Andersen. This theory emphasizes that emotions are not merely reactions to plot events, but are also forces that structure the narrative, influencing the narrative form and the characters’ experiences.</p> <p>Previous studies of Jon Fosse’s work have focused heavily on minimalist stylistics, rhythm, repetition, stream-of-consciousness techniques, ellipses, and other stylistic features. This work aims to demonstrate how these technical elements of the narrative function as affective structures and shape the reader’s experience. This work seeks to contribute to existing research and further develop it.</p> <p>The empirical basis of this bachelor’s thesis is Jon Fosse’s novel <i>Trilogy</i> (2014). The analysis of the text is based on qualitative close reading and the principles of affective narratology. The analysis identifies recurring stylistic and narrative patterns through which emotions and affects are expressed. The changes and expressions of the main characters’ emotions will be analyzed, as well as how (and whether) this affects the structure of the novel. Emotional spaces (home, city, sea, etc.) are also distinguished, recurring affective patterns (“scripts”) are discussed, and symbols are interpreted as affective focal points that reveal the characters’ emotional states. Since the study employs narratological analysis, aspects of narrative time, space, and the narrator are also discussed.</p>

	<p>Through my analysis, I have already discovered that Jon Fosse creates emotional intensity not so much through explicit representations of emotion, but through minimalist language that allows rhythm, pauses, and repetitions to convey emotions and function as affective structures. These affective structures shape not only the characters' inner worlds but also the reader's experience, which becomes embodied and emotionally engaging.</p> <p>Thus, the study demonstrates that the affective narratology approach allows for an expansion of the field of interpretation of Jon Fosse's prose, revealing how emotional processes are integrated into the narrative form itself and how this form affects the reader.</p> <p>Keywords: <i>Jon Fosse, affect, emotions, affective narratology, repetitions, narrative structure, stream of consciousness</i></p>
<p>KARAŠAUSKAITĖ, Monika LT</p>	<p style="text-align: center;">Inuitų jaunimo santykis su danų kalba</p> <p>Šiame darbe analizuojamas inuitų jaunimo santykis su danų kalba postkolonijiniame kontekste. Tyrimo teorinis pagrindas remiasi postkolonialine teorija, ypač Ania Loomba bei Homi Bhabha ir Frantz Fanon darbais, kurie leidžia nagrinėti kolonializmo palikimą, kalbines hierarchijas ir tapatybės formavimosi procesus. Taip pat remiamasi Judith T. Irvine ir Susan Gal darbu, kuris leidžia analizuoti kalbą kaip socialinį reiškinį, glaudžiai susijusį su tapatybe, galia ir socialiniais santykiais. Dėmesys skiriamas tokioms sąvokoms kaip hibridiškumas (hybridity), ambivalentiškumas (ambivalence), mimikrija (mimicry) ir tarpinė tapatybės būseną (in-betweenness), kurios padeda suprasti kolonijinės patirties padarinius šiuolaikinėje visuomenėje.</p> <p>Darbo tikslas – ištirti inuitų jaunimo santykį su danų kalba postkolonijiniame kontekste, analizuojant jų kalbos vartojimo patirtis. Tyrime taikomas kokybinis metodas – pusiau struktūruoti interviu su jaunais inuitais, leidžiantys atskleisti individualias patirtis.</p> <p>Šis tyrimas prisideda prie postkolonialinių studijų, atskleidždamas kalbos ir tapatybės santykį Grenlandijos kontekste bei pabrėždamas jaunimo patirčių svarbą analizuojant kolonializmo pasekmes šiuolaikinėje visuomenėje.</p> <p>Raktažodžiai: <i>postkolonializmas, inuitai, danų kalba, kalbinė tapatybė, hibridiškumas, Grenlandija</i></p>
<p>KARAŠAUSKAITĖ, Monika EN</p>	<p style="text-align: center;">Inuit Youth's Relationship with the Danish Language</p> <p>This paper analyzes the relationship between Inuit youth and the Danish language in a postcolonial context. The theoretical framework of the research is based on postcolonial theory, particularly the works of Ania Loomba, Homi Bhabha, and Frantz Fanon, which allow for the examination of the legacy of colonialism, linguistic hierarchies, and processes of identity formation. The study also draws on the work of Judith T. Irvine and Susan Gal, which enables the analysis of language as a social phenomenon closely linked to identity, power, and social relations. Attention is given to concepts such as hybridity, ambivalence, mimicry, and in-betweenness, which help to understand the consequences of colonial experience in contemporary societies.</p> <p>The aim of the study is to examine the relationship between Inuit youth and the Danish language in a postcolonial context by analyzing</p>

	<p>their experiences of language use. This study uses a qualitative method – semi-structured interviews with young Inuit, allowing for the exploration of individual experiences.</p> <p>This study contributes to postcolonial studies by revealing the relationship between language and identity in the Greenlandic context and by emphasizing the importance of youth experiences in analyzing the consequences of colonialism in contemporary society.</p> <p>Keywords: <i>postcolonialism, Inuit, Danish language, linguistic identity, hybridity, Greenland</i></p>
<p>KUPČINSKIS, Andrius LT</p>	<p>Asmenvardžiai nuo skandinavų prokalbės laikotarpio iki vikingų amžiaus: tęstinumas ir vystymasis</p> <p>Dalis kalbininkų teigia, kad skandinavų prokalbės asmenvardžiai iš esmės išlaikė tą pačią tradiciją iki vikingų laikotarpio, o kiti mano, kad vikingų laikotarpio vardų tradicija žymiai skyrėsi. Tačiau iki šiol yra ištirta tik nedidelė senųjų asmenvardžių tęstinumo dalis. Todėl svarbu išplėsti ankstesnes analizes ir atlikti tyrimą, kuris išsiaiškintų, kaip atrodo skandinavų prokalbės vardų tradicija ir kaip ji vystėsi. Tokiu būdu galima būtų padaryti išvadą, ar šios dvi tradicijos yra panašios, ar skiriasi. Norėdamas ištirti skandinavų prokalbės laikotarpio asmenvardžių tęstinumą, turėjau surasti kuo daugiau asmenvardžių, užrašytų senuoju futharku tarp 50–725 metų. Iš viso buvo rasta 118 skandinavų prokalbės asmenvardžių, kurie buvo analizuojami trimis etapais: morfologijos, semantikos ir tęstinumo. Pirmuose dviejuose etapuose buvo taikomas vardų tipologinis metodas, pagal kurį vardai buvo suskirstyti į morfologines ir semantines grupes, kad vėliau būtų galima įvertinti skandinavų prokalbės vardų tradicijos pobūdį. Trečiajame etape buvo taikomas lyginamasis metodas, siekiant nustatyti, kaip skandinavų prokalbės vardas atrodytų vėlesnėse skandinavų kalbose. Šio darbo rezultatai galėtų paneigti prielaidą, kad šios dvi vardų tradicijos skiriasi. Analizės rodo, kad skandinavų prokalbės vardų tradicija tęsiasi beveik nepertraukiamai, tiek išsaugant vardų sudedamąsias dalis, tiek tipologiškai, t. y. procentalus pasiskirstymas į morfologines ir semantines grupes.</p> <p>Raktažodžiai: <i>asmenvardžiai, runologija, skandinavų prokalbės laikotarpis, vikingų amžius</i></p>
<p>KUPČINSKIS, Andrius EN</p>	<p>Personal names from the Proto-Nordic period to the Viking Age: Continuity and development</p> <p>Some linguists argue that Proto-Norse personal names largely continued in the same tradition into the Viking Age, whilst others claim that Viking Age naming conventions differed significantly from those of the Proto-Norse period. However, only a small portion of the Proto-Norse name material has been examined regarding their continuity. It is therefore important to expand on previous analyses and conduct a study that would investigate what the Proto-Norse naming tradition looked like and how it developed. In this way, one could draw a conclusion as to whether the naming traditions of these two periods are similar or different. To investigate the continuity between Proto-Norse and Viking Age personal names, I needed to find as many Proto-Norse</p>

	<p>personal names as possible recorded in the Elder Futhark between the years 50–725. A total of 118 Proto-Norse personal names were identified and analysed in three stages: their morphology, semantics and continuity. For the first two stages, the personal name typological method was used, which involved dividing the names into morphological and semantic groups in order to subsequently identify the nature of the Proto-Norse naming tradition. For the third stage, the comparative method was used to trace what a Proto-Norse name would look like in later Nordic languages. The results of this thesis could refute the assumption that these two naming traditions differ. Analyses suggest that the tradition of Proto-Norse names continues almost unbroken, regarding both the preservation of name elements and typology, i.e. the division between morphological and semantic groups.</p> <p>Keywords: <i>personal names, runology, the Proto-Norse period, the Viking Age</i></p>
<p>KUZMAITĖ, Gabrielė LT</p>	<p>Socialinė kritika per satyrines išraiškas Larso Von Triero televizijos seriale „Karalija“</p> <p>Šiame baigiamajame darbe bus apžvelgta kaip yra kritikuojama visuomenė per satyrines išraiškas Larso Von Triero televizijos seriale „Karalija“. Analizuojant satyrą, bus ištirta, kaip ji pasireiškia bei padeda suprasti socialinius trūkumus visuomenėje. Tyrimo metu bus atrinktos ir detalai nagrinėjamos specifinės scenos iš pirmojo ir antrojo seriale sezonų, kuriose veikėjai atlieka reikšmingus socialinius veiksmus bei kuriose ryškiausiai atsiskleidžia satyros apraiškos. Šios scenos bus analizuojamos ne tik kaip atskiri epizodai, bet ir platesniame seriale kontekste. Identifikuojant ir interpretuojant socialinius veiksmus bus remiamasi sociologo Makso Vėberio socialinio veiksmo teorija, kuri leis klasifikuoti veikėjų elgesį pagal jų motyvus ir prasmes. Tuo tarpu satyrinių išraiškų atpažinimui ir interpretacijai bus taikoma literatūros tyrėjos Modupe Elizabeth Olaniyan suformuluota satyros samprata, leidžianti atskirti satyrą nuo kitų humoro formų bei apibrėžianti ją dvejais elementais – kritika ir humoru. Šis darbas taip pat remsis kitais moksliniais tyrimais, kuriuose „Karalija“ buvo nagrinėta iš skirtingų požiūrių, pavyzdžiui, feminizmo ar negalios temų, ir bus atsižvelgta, kaip šiuos tyrimus patvirtina ar paneigia šis baigiamasis darbas. Galiausiai, pasitelkiant „Karaliją“ kaip analizės objektą, bus siekiama parodyti, kad šis serialas veikia kaip savotiškas visuomenės „veidrodis“, atspindintis jos problemas. Tokiu būdu darbas ne tik prisidės prie akademinio studijų lauko, bet ir skatins platesnę diskusiją apie socialinių trūkumų visuomenėje atpažinimą bei galimus jų sprendimo būdus.</p> <p>Raktažodžiai: <i>visuomenės kritika, satyra, socialinis veiksmas</i></p>
<p>KUZMAITĖ, Gabrielė EN</p>	<p>Social criticism through satirical expressions in Lars Von Trier's television series The Kingdom</p> <p>This bachelor's thesis will examine how society is criticized through satirical expressions in Lars von Trier's television series "The Kingdom". By analyzing the satire, the study will explore how it manifests itself and helps shed light on social shortcomings in society. During the study, specific scenes from the first and second seasons of the series will be selected and examined in detail, focusing on those in which the</p>

	<p>characters perform significant social actions and where expressions of satire are most clearly revealed. These scenes will be analyzed not only as individual episodes but also within the broader context of the series. The identification and interpretation of social actions will be based on sociologist Max Weber's theory of social action, which will allow for the classification of characters' behavior according to their motives and meanings. Meanwhile, the definition of satire formulated by literary scholar Modupe Elizabeth Olaniyan will be applied to the identification and interpretation of satirical expressions. Her concept distinguishes satire from other forms of humor and defines it through two elements—criticism and humor. This thesis will also draw upon other academic studies in which "The Kingdom" has been examined from various perspectives, such as feminism or disability, and will consider how this thesis confirms or refutes these studies. Finally, by using "The Kingdom" as the subject of analysis, the aim of this bachelor's thesis is to demonstrate that the series functions as a kind of 'mirror' of society, reflecting its problems. In this way, the work will not only contribute to the academic field of study but also encourage a broader discussion on the identification of social shortcomings in society and possible ways to solve them.</p> <p>Keywords: <i>social criticism, satire, social action</i></p>
<p>MATAČINA, Marek LT</p>	<p>Suomių kultūros elementai suomių kaip antrosios kalbos vadovėliuose</p> <p>Šio tyrimo tikslas yra išnagrinėti kultūrinius elementus suomių kaip antrosios kalbos vadovėliuose „<i>Suomen mestari 1</i>“ ir „<i>Oma suomi 1</i>“. Terminas „suomių kaip antroji kalba“ reiškia suomių kalbos mokymąsi asmenims, kurių gimtoji kalba nėra suomių. Kadangi kultūra yra glaudžiai susijusi su kalba, jos supratimas yra būtinas norint kalbą naudoti efektyviai.</p> <p>Tyrimo tikslas – išanalizuoti kultūrinius elementus šiuose suomių kaip antrosios kalbos vadovėliuose ir palyginti juos tarpusavyje. Abiejų vadovėlių kultūriniai elementai yra analizuojami ir vertinami remiantis Bendruoju Europos kalbų metmenų dokumentu.</p> <p>Vadovėliai „<i>Suomen mestari 1</i>“ ir „<i>Oma suomi 1</i>“ yra pasirinkti todėl, kad jie iki šiol nebuvo naudojami tokiuose tyrimuose. Todėl yra įdomu iširti, kokie kultūriniai elementai naudojami šiuose suomių kaip antrosios kalbos vadovėliuose, kaip jie pristatomi besimokantiems, ir išsiaiškinti, ar vadovėliai skiriasi vienas nuo kito, t. y. ar juose naudojamos tos pačios temos, kultūriniai elementai ir mokymo metodai?</p> <p>Raktažodžiai: <i>suomių kaip antroji kalba, vadovėlis, kultūrinis elementas</i></p>
<p>MATAČINA, Marek EN</p>	<p>Finnish Cultural Elements in Finnish as a Second Language Textbooks</p> <p>FI: Suomalainen kulttuuri suomen kielen toisena kielenä – oppikirjoissa</p> <p>The purpose of this study is to examine cultural elements in Finnish as a second language textbooks <i>Suomen mestari 1</i> and <i>Oma suomi 1</i>. Term Finnish as a second language refers to Finnish language learning for individuals, whose native language is other than Finnish. Since culture</p>

	<p>is closely connected to language, understanding it is necessary to use language effectively.</p> <p>The aim is to analyze cultural elements in these Finnish as a second language textbooks and compare them with each other. Common European Framework Reference of Languages is used to analyze and evaluate cultural elements in both textbooks.</p> <p>Textbooks <i>Suomen mestari 1</i> and <i>Oma suomi 1</i> are used because they were not used in such research to date. Therefore it is interesting to examine which cultural elements are used in these Finnish as a second language textbooks, how learners are introduced to them and find out if the textbooks differ from one another- that is, do they use the same topics, cultural elements and teaching methods?</p> <p>Keywords: <i>Finnish as a second language, textbook, cultural element</i></p>
<p>MIKELIONYTĖ, Fausta LT</p>	<p style="text-align: center;">Moralinės dilemos Anders Thomas Jensen filme „Adomo obuoliai“</p> <p>Šiame tyrime nagrinėjamos moralinės dilemos ir veikėjo transformacija Andersas Thomasas Jensen filme <i>Adomo obuoliai</i> (2005), ypatingą dėmesį skiriant Adamo personažo transformacijai bei humoro vaidmeniui formuojant moralinį suvokimą. Nors moraliniai klausimai kine dažnai pateikiami netiesiogiai, Jensenas derina juodąjį humorą, absurda ir smurtą, kurdamas situacijas, kurios išbando etines normas ir skatina refleksiją. Pasitelkus detalią filmo analizę, aptariamos trys pagrindinės siužeto dalys/scenos- užuomazga, kulminacija ir atomazga - siekiant atsekti Adamo transformaciją nuo skepticizmo ir moralinio griežtumo iki atsakomybės, atleidimo ir žmogaus netobulumo supratimo. Analizė remiasi įvairiomis moralės ir kino teorijomis, įskaitant Stanley Cavell moralinį perfekcionizmą, Robert Sinnerbrink kino etiką bei humoro teorijas, siekiant atskleisti, kaip perteikiamas ir patiriamas etinis kompleksiskumas. Rezultatai rodo, kad humoras ir smurtas tampa svarbiais Adamo moralinio ir emocinio vystymosi veiksniais, leidžiančiais žiūrovui susidurti su moraliniu neapibrėžtumu ir kartu išlaikyti kritinį požiūrį. Atskleisdama veikėjo transformacijos, etinės refleksijos ir komedijos strategijų sąveiką, ši analizė parodo, kad juodoji komedija gali prasmingai nagrinėti sudėtingus moralinius klausimus ir praturtinti kino etikos diskusiją. Darbas prisideda prie platesnio moralinės filosofijos suvokimo kine, parodydamas, kad veikėjo transformacijos analizė suteikia įžvalgų tiek apie naratyvo struktūrą, tiek apie auditorijos patirtį.</p> <p>Raktažodžiai: <i>moralinės dilemos, veikėjo transformacija, juodasis humoras, etinė refleksija</i></p>
<p>MIKELIONYTĖ, Fausta EN</p>	<p style="text-align: center;">Moral dilemmas in Anders Thomas Jensen’s film <i>Adam’s Apples</i></p> <p>This study examines moral dilemmas and character transformation in Anders Thomas Jensen’s film <i>Adam’s Apples</i> (2005), focusing on the protagonist Adam and the role of humor in shaping moral perception. While moral questions in cinema are often conveyed indirectly, Jensen combines black comedy, absurdity, and violence to create situations that challenge ethical norms and provoke reflection. Using close</p>

	<p>reading of the film, three key scenes-the exposition, climax, and denouement-are analyzed to trace Adam's transformation from skepticism and moral rigidity to a nuanced understanding of responsibility, forgiveness, and human imperfection. The analysis draws on a range of moral and film theories, including Stanley Cavell's moral perfectionism, Robert Sinnerbrink's cinematic ethics, and approaches to humor, to explore how ethical complexity is represented and experienced. Findings suggest that humor and violence function as catalysts for Adam's moral and emotional development, enabling viewers to engage with ethical ambiguity while maintaining critical distance. By highlighting the interplay between character transformation, ethical reflection, and comedic strategies, this research demonstrates how black comedy can illuminate complex moral issues and enrich cinematic ethical discourse. The study contributes to broader understandings of moral philosophy in film, showing that character-centered analysis of transformation provides insight into both narrative structure and audience reception.</p> <p>Keywords: <i>moral dilemmas, character transformation, black comedy, humor, ethical reflection</i></p>
<p>NOREIKAITĖ, Simona LT</p>	<p style="text-align: center;">Partityvu žymimi nedalomi objektai: kalbų lyginamoji analizė</p> <p>Partityvumas yra nemažai tyrinėtas Baltijos jūros regiono kalbiniame areale. Vis dėlto partityvumo ryšys su nedalomais, objektais išlieka palyginti menkai ištirtas, ypač lietuvių kalbos tarmėse. Suomių kalboje partityvumas reiškiamas atskiru morfologiniu partityvo linksiu, o lietuvių kalboje tam pasitelkiamas vadinamasis partityvinis kilmininkas. Nors dažniausiai partityvas yra vartojas neapibrėžtam kiekiui nusakyti, lietuvių rytinių tarmių bei senesnių tekstų duomenys rodo, jog lietuvių kalboje partityvinis kilmininkas gali būti vartojamas ir su nedalomais, skaičiuojamais objektais. Panašių vartjimo atvejų pasitaiko ir kitose arealo kalbose, pvz., lenkų. Šio darbo tikslas yra sustiprinti ankstesnius šio Reiškinių tyrimų rezultatus bei pasitelkus tekstyno analizės metodą, juos pateikti naujų pavyzdžių. Tyrimui naudojamas Dabartinės lietuvių kalbos tekstynas bei Laugalienės (2022) išskirtų veiksmažodžių sąrašas. Šiuo tyrimu siekiama prisidėti prie platesnių tipologinių bei tarpkalbinių partityvumo tyrimų, teigiant, jog partityvinio kilmininko vartojimas negali būti apribotas vien tik kiekybinio nebaigtumo raiška, bet taip pat gali atlikti ir semantines bei pragmatines funkcijas net ir su nedalomais objektais.</p> <p>Raktiniai žodžiai: <i>arealiniai tyrimai, nedalomi objektai, objekto žymėjimas, partityvumas, partityvinis kilmininkas</i></p>
<p>NOREIKAITĖ, Simona EN</p>	<p style="text-align: center;">Discrete Objects under Partitive Marking: Cross-Linguistic Evidence</p> <p>Partitivity is a well-researched phenomenon in the Circum-Baltic linguistic area, yet its relation to discrete objects remains relatively unexplored. While Finnish uses a distinct partitive case and Lithuanian restricts the usage of partitive genitive to mass nouns, evidence from dialects and older texts suggests that partitive genitive marking also occurs with discrete, countable objects in Lithuanian. This thesis aims to strengthen previous findings on this phenomenon by identifying</p>

	<p>new examples through corpus-based analysis and any other examples available at hand from Circum-Baltic linguistic area. This study aims to contribute to a broader cross-linguistic understanding of partitivity with discrete objects, suggesting that partitive marking cannot be reduced to mere quantitative incompleteness, but can fulfill semantic and pragmatic functions — such as expressing indefiniteness, intentionality, or habituality—even with discrete objects.</p> <p>Keywords: <i>areal research, discrete objects, object marking, partitivity, partitive genitive</i></p>
<p>POTIEJŪNAITĖ, Austėja LT</p>	<p>Tarp artumo ir atstumo: moterų santykiai kasdienybėje Helle Helles <i>Rødby-Puttgarden</i></p> <p>Šiame bakalauro darbe nagrinėjami moterų tarpusavio santykiai kasdieniame gyvenime Helle Helle romane <i>Rødby-Puttgarden</i>, daugiausia dėmesio skiriant įtampos tarp emocinio artumo ir tarpusavio atstumo analizei. „Artumas“ šiame darbe apibrėžiamas kaip intymumo, tarpusavio supratimo ir bendrų patirčių formos, o „atstumas“ - kaip emocinis santūrumas, tylėjimas ir socialinis atsiribojimas, būdingi minimalistiniam autorės stiliui. Iki šiol atlikti tyrimai apie Helle Helle kūrybą daugiausia pabrėžia minimalizmą, kasdienybės realizmą ir naratyvinę tylą. Tačiau trūksta išsamesnių analizių, kurios nagrinėtų, kaip šie stilistiniai bruožai formuoja moterų tarpusavio santykių vaizdavimą ir emocinę komunikaciją. Ankstesni tyrimai dažnai neįvertina to, kad atstumas gali veikti kaip savita ryšio forma. Šis tyrimas prisideda prie esamų studijų, siūlydamas naują požiūrį į emocinį atstumą – ne kaip trūkumą, bet kaip aktyvų ir prasmingą santykių elementą. Darbas išplečia literatūros analizę, akcentuodamas lyčių aspektą ir kasdienės komunikacijos subtilybes šiuolaikinėje skandinavų prozoje. Tyrime taikoma artimojo skaitymo metodika, remiamasi afekto naratologijos ir kasdienybės studijomis. Analizuojami veikėjų dialogai, tarpusavio sąveika ir naratyvinės spragos, siekiant atskleisti, kaip santykiai kuriami tiek per kalbą, tiek per tylą. Pagrindinis darbo teiginys yra tas, kad Helle Helle romane emocinis atstumas nepaneigia artumo, bet jį perkuria, atskleisdamas alternatyvias intymumo formas, grindžiamas subtilumu, rutina ir neišsakytu supratimu. Galiausiai darbas parodo, kad moterų santykiai kasdienėje aplinkoje yra sudėtingi ir ambivalentiški, o jų esmę formuoja ne tik tai, kas pasakoma, bet ir tai, kas lieka nutylėta.</p> <p>Raktažodžiai: <i>moterų santykiai, emocinis atstumas, minimalizmas, Helle Helle, kasdienybė</i></p>
<p>POTIEJŪNAITĖ, Austėja EN</p>	<p>Between closeness and distance: female relationships in everyday life in Helle Helles <i>Rødby-Puttgarden</i></p> <p>This thesis explores the dynamics of female relationships in everyday life as represented in Helle Helle’s novel <i>Rødby-Puttgarden</i>, focusing on the tension between emotional closeness and interpersonal distance. The study defines “closeness” as forms of intimacy, mutual understanding, and shared experience, while “distance” is understood as emotional restraint, silence, and social disconnection - key features of Helle Helle’s minimalist style. Existing studies on Helle Helle’s work has largely emphasized minimalism, everyday realism, and narrative</p>

	<p>silence. However, there remains a gap in examining how these stylistic elements specifically shape representations of female relationships and emotional communication. Previous analyses often overlook the nuanced ways in which distance itself functions as a mode of connection. This research contributes to the field by reinterpreting emotional distance not merely as absence, but as an active and meaningful component of relational dynamics. It adds value to existing literature by foregrounding gendered experiences of communication and intimacy in contemporary Scandinavian prose. The study employs close textual analysis of <i>Rødby-Puttgarden</i>, drawing on theories of affect narratology and everyday life. It focuses on character interactions, dialogue, and narrative gaps to examine how relationships are constructed through both speech and silence. The central argument of this thesis is that in Helle Helle's novel, emotional distance does not negate closeness but instead redefines it, revealing alternative forms of intimacy grounded in subtlety, routine, and unspoken understanding. Ultimately, this study demonstrates that female relationships in everyday contexts are complex, ambivalent, and shaped as much by what remains unsaid as by what is expressed, offering new insights into minimalist literature and gendered communication.</p> <p>Keywords: <i>female relationships, emotional distance, minimalism; Helle Helle, everyday life</i></p>
<p>RAGĖNAITĖ, Dominyka LT</p>	<p>Perskeliant Šiaurę: gretinamoji tekstynais pagrįsta pseudolūžio konstrukcijų analizė lietuvių ir norvegų kalbose</p> <p>Vienas iš pagrindinių komunikacijos principų yra informacinė struktūra – informacijos skaidymas į senąją ir naująją. Šiam tikslui pasiekti gali būti naudojamos įvairios konstrukcijos. Viena iš jų, randama daugelyje pasaulio kalbų, yra pseudolūžis: paprastai apibūdinamas kaip jungiamojo veiksmažodžio sakiny, susidedantis iš laisvojo santykinio dėmens, esančio prieš jungiamąjį veiksmažodį, ir po jo esančios frazės, kuri tą dėmenį modifikuoja. Francis R. Higgins (1973) buvo pirmasis, kuris išskyrė du pagrindinius pseudolūžio konstrukcijų tipus – specifikacinį ir predikacinį – bei aprašė jų interpretacines ir sintaksines ypatybes. Ankstesni tyrimai daugiausia dėmesio skyrė pseudolūžiams anglų kalboje, o vėlesniuose tarpkalbiniuose tyrimuose ši konstrukcija buvo analizuota iš generatyvinės, sintaksinės ir pragmatinės perspektyvų, nagrinėjant jos derivacines, struktūrines ir funkcines savybes įvairiose kitose kalbose. Tačiau dvi kalbos – lietuvių ir norvegų – susilaukė mažesnio dėmesio, būtent iš funkcinės ir empirinės perspektyvos. Šio darbo tikslas – palyginti pseudolūžio konstrukciją taikant gretinamąją analizę, t.y. metodą, kuriuo sistemingai lyginamos kalbų poros siekiant atskleisti jų panašumus ir skirtumus. Analizei atlikti naudojami kokybiniai duomenys iš dviejų „Sketch Engine“ tekstynų: lietuvių kalbos tekstyno „ltTenTen21“ ir norvegų kalbos tekstyno „noTenTen23“ (bukmolas). Palyginimas bus grindžiamas William A. Foley apibrėžtomis <i>presupozicijos</i> ir <i>fokuso sąvokomis</i>, kurios yra esminės informacinės struktūros veikimui. Pagrindinis darbo argumentas – pseudolūžio konstrukcija lietuvių ir norvegų kalbose yra efektyvi gramatinė strategija informacijai struktūruoti. Darbas bus naudingas gretinamosios lingvistikos sričiai,</p>

	<p>nes suteiks daugiau konstrukcijų pavyzdžių, nei jų randama esamoje literatūroje, aprašys specifines norvegų ir lietuvių kalbų pseudolūžių konstrukcijų savybes bei atskleis jų pagrindines funkcijas: kontrastas, apibendrinimas, lyginimas ir kitas.</p> <p>Raktažodžiai: <i>pseudolūžio konstrukcija, informacinė struktūra, funkcija, norvegų kalba, lietuvių kalba</i></p>
<p>RAGĖNAITĖ, Dominyka EN</p>	<p>Clefting the North: A Contrastive Corpus-Based Analysis of Pseudo-Cleft Constructions in Lithuanian and Norwegian</p> <p>One of the main principles of communication is information structure – the way we segment information into old and new. For this purpose, we can use various constructions. One of them, found in a high number of world languages, is the pseudo-cleft: canonically described as a copular sentence that consists of a free relative in the pre-copular clause and a phrase in the post-copular clause that modifies that free relative. It was Francis R. Higgins (1973) who first identified the two primary types of pseudo-clefts, specificational and predicational, outlining their interpretative and syntactic characteristics. Early research predominantly focused on pseudo-clefts in English, while later cross-linguistic studies analyzed the construction from generative, syntactical and pragmatic perspectives, dealing with the derivational, structural and functional properties of pseudo-clefts in a variety of languages. However, two languages, Lithuanian and Norwegian, have received less attention, specifically from a functional and empirical perspective. This paper aims to compare the construction through a contrastive analysis, a method that systematically compares pairs of languages to describe their similarities and differences. The analysis will be based on qualitative data from two Sketch Engine corpora: the Lithuanian corpus, ItTenTen21, and a Norwegian corpus, noTenTen23 (Bokmål). The comparison will draw on the concepts of <i>presupposition</i> and <i>focus</i> as defined by William A. Foley, inherent in the way information structure operates. The main argument is that the pseudo-cleft construction in Lithuanian and Norwegian is a useful grammatical strategy for structuring information. The paper will contribute to the field of contrastive linguistics by providing additional examples beyond those found in existing literature, describing the specific properties of Norwegian and Lithuanian pseudo-clefts, and revealing their main functions: contrasting, concluding and comparing among others.</p> <p>Keywords: <i>pseudo-cleft construction, information structure, function, Norwegian language, Lithuanian language</i></p>
<p>ŠINKŪNAITĖ, Rugilė LT</p>	<p>Karen Blixen Iš Afrikos ir afrikietiškos kultūrinės realijos lietuviškame vertime</p> <p>Kultūrinių realijų vertimas – viena sunkiausių užduočių, reikalaujančių ne tik tinkamai perteikti žodžius, bet atskleisti pačio literatūrinio kūrinio kultūrinį kontekstą, kad vertėjas gerbtų ir pripažintų kitą kultūrą. Ši problema yra ypač aktuali gerai žinomos danų autorės Karen Blixen garsiausiame autobiografiniame kūrinyje, patenkančiame į šimto geriausių visų laikų knygų sąrašą – <i>Iš Afrikos</i>. Autorė, praleidusi net septyniolika metų dar tuometinėje Britų Rytų Afrikoje, ne tik atskleidžia jos pačios patirtus išgyvenimus visiškai svetimoje kultūroje,</p>

	<p>bet ir gana išsamiai aprašo šio nepaprasto žemyno peizažą, per kurį galima sužinoti apie kitus kultūrinius ypatumus – flora, fauna, materialūs ir socialiniai aspektai, organizacijos, papročiai ir net genčių pavadinimai. Visa tai priklauso autentiškiems žodžiams, nurodantiems tam tikro regiono kultūrą, ir juos išversti kyla didžiulių iššūkių, nes neturi tiesioginių atitikmenų kitose kalbose. Todėl šio tyrimo tikslas yra ištirti, kaip afrikietiškos kultūrinės realijos Karen Blixen kūrinyje <i>Iš Afrikos</i> yra perteikiamos lietuviškame vertime, pasitelkiant vertimo strategijas. Lietuviškas vertimas yra 2025 metų trečiasis pataisytas leidimas, išverstas Violetos Tauragienės, o 1937 metais yra parašytas originalas anglų kalba, kuris dar liko nepaveiktas vėlesnių redakcijos pataisymų. Tyrime taikoma dviejų tekstų lyginamoji kokybinė analizė – remiantis klasikine P. Newmark (1988) penkių kategorijų kultūrinių realių klasifikacija, suskirstomos kūrinyje rastos kultūrinės realijos ir E. E. Davies (2003) pateiktomis septyniomis vertimo strategijomis bus išsiaiškinta, kaip lietuvių vertėja kūrinyje pateikia tuos sudėtingai išverčiamus autentiškus žodžius – ar išlaiko jų originalumą, ar vis dėlto pateikia neįprastą variantą, nors žinoma, kad lietuvių vertėjai dažniausiai lieka ištikimi tai kalbai, iš kurios verčia. Mano turimomis žiniomis, <i>Iš Afrikos</i> dar nebuvo tiriamas Lietuvoje kaip literatūrinis kūrinys per afrikietišką kultūrinę perspektyvą vertimų srityje.</p> <p>Raktažodžiai: <i>Karen Blixen, Iš Afrikos, kultūrinės realijos, vertimo strategijos</i></p>
<p>ŠINKŪNAITĖ, Rugilė EN</p>	<p>Karen Blixen Out of Africa and African culture-specific items in Lithuanian translation</p> <p>Translating culture-specific items demands more than linguistic accuracy, but it also requires capturing cultural context and honoring a different culture. This issue is relevant in the most famous autobiographical work, <i>Out of Africa</i>, by Danish author Karen Blixen, which ranked among the 100 best books of all time. The author spent as many as seventeen years in what was then British East Africa. She not only reveals her experiences in a completely foreign culture but also describes in detail the landscape of this extraordinary continent. Through her writing, readers can learn about other cultural characteristics, such as flora and fauna, material and social aspects, organizations, customs, and the unique names of tribes. These authentic terms reflect regional culture, making translation challenging, because they lack direct equivalents in other languages. This study examines how African culture-specific items in Karen Blixen's <i>Out of Africa</i> are represented in the Lithuanian translation and what translation strategies are used to represent these items. The Lithuanian translation, the third revised edition from 2025, translated by Violeta Tauragienė, is compared to the original 1937 English text, which remains unchanged by later edits. This study employs a comparative qualitative analysis of the two texts: based on P. Newmark's (1988) five-category classification, culture-specific items from the work will be categorized. Using the seven translation strategies outlined by E. E. Davies (2003), it will be determined how the Lithuanian translator handles difficult-to-translate words. This will show whether she preserves their originality or offers an unconventional alternative,</p>

	<p>though Lithuanian translators most often remain faithful to the source language. To the best of my knowledge, <i>Out of Africa</i> has not yet been studied in Lithuania as a literary work through an African cultural perspective in the field of translation.</p> <p>Keywords: <i>Karen Blixen, Out of Africa, cultural-specific items, translation strategies</i></p>
<p>SUDEIKYTĖ, Miglė LT</p>	<p style="text-align: center;">Individo traumos ir kaltės patirtys F. Backmano romane „Nugalėtojai“</p> <p>Šiame bakalauro darbe analizuojamos individo traumos ir kaltės patirtys Fredriko Bacmano romane „Nugalėtojai“, ypatingą dėmesį skiriant pasakojimo struktūrai ir veikėjų psichologijai. Trauma ir kaltė literatūroje dažnai pasirodo kartu. Jos veikia veikėjų sprendimus, jų santykius su aplinkiniais, kartais net visą jų gyvenimą. Be to, tokios patirtys leidžia kalbėti ir apie platesnius dalykus – moralę, atsakomybę, žmogaus pasirinkimus. Švedų rašytojo Fredriko Bacmano kūryboje daug dėmesio skiriama vidiniams išgyvenimams ir sudėtingiems santykiams tarp žmonių. Nors literatūroje traumos analizė yra išplėtota, tačiau trūksta tyrimų, kuriuose kartu nagrinėjami naratyviniai bei personažų jausmų išraiškos aspektai. Tyrimas remiasi M. A. Zorombos (2024) naratyvinės traumos analizės teorija, kuri leidžia sistemingai analizuoti, kaip tekstas perteikia trauminės patirtis pasitelkdamas pasakojimo struktūrą, laiko tėkmę bei požiūrį į traumą, o pagrindinis metodas – atidusis skaitymas, leidžiantis detaliam analizuoti pasirinktas romano dalis, veikėjų vidinius monologus ir nutylėtus fragmentus, kaip traumos ir kaltės išraiškos formas. Analizė atskleidžia, kad romane trauma pasireiškia ne tik per įvykių seką, bet ir per pasikartojimus bei pasakojimo nenuoseklumus, o kaltė veikia kaip pagrindinis veiksnys, formuojantis veikėjų tapatybę, ilgalaikę emocinę būseną bei tolesnius pasirinkimus. Trauma ir kaltė literatūroje dažnai eina greta. Trauminiai įvykiai gali sukelti kaltės jausmą, ypač jei veikėjai jaučia, kad yra susiję su tuo, kas nutiko. Tokiose situacijose šios patirtys susipina – kartais net sunku jas atskirti. Tai veikia veikėjų emocinę būseną, jų santykius su kitais žmonėmis bei jų požiūrį į pačius save. Galima daryti išvadą, kad F. Backmano romane sudėtingai bei kompleksiskai vaizduojama trauma ir kaltė, o tai plėtoja pasakojimo traumos teorijos ribas šiuolaikinėje literatūroje ir skatina tolesnius tarpdisciplininius tyrimus.</p> <p>Raktažodžiai: <i>trauma, kaltė, naratyvinės traumos analizė, atidusis skaitymas, šiuolaikinė literatūra</i></p>
<p>SUDEIKYTĖ, Miglė EN</p>	<p style="text-align: center;">The individual's experiences of trauma and guilt in F. Backman's novel <i>The Winners</i></p> <p>This paper analyses the experiences of trauma and guilt in Fredrik Bacman's novel "The Winners", with a particular focus on the narrative structure and the psychology of the characters. Trauma and guilt often appear together in literature. They influence characters' decisions, their relationships with those around them, and sometimes even their entire lives. Moreover, such experiences allow us to explore broader themes – morality, responsibility, and human choices. Swedish author Fredrik Bacman's work focuses heavily on inner experiences and complex interpersonal relationships. Although the analysis of trauma is well-</p>

	<p>developed in literature, there is a lack of research that simultaneously examines narrative aspects and the expression of characters' emotions. The thesis is based on M. A. Zoromba's (2024) theory of narrative trauma analysis, which allows for a systematic examination of how a text conveys traumatic experiences through narrative structure, the passage of time, and perspectives on trauma, and the primary method is close reading, which allows for a detailed analysis of selected parts of the novel, the characters' inner monologues, and silenced fragments as forms of expression of trauma and guilt. The analysis reveals that in the novel, trauma manifests itself not only through the sequence of events, but also through repetitions and narrative inconsistencies, while guilt acts as the primary factor shaping the characters' identities, long-term emotional states, and future choices. Trauma and guilt often go hand in hand in literature. Traumatic events can trigger feelings of guilt, especially if the characters feel they are connected to what happened. In such situations, these experiences intertwine - sometimes it is even difficult to distinguish between them. This affects the characters' emotional state, their relationships with others, and their view of themselves. It can be concluded that F. Backman's novel presents trauma and guilt in a complex and nuanced manner, which expands the boundaries of trauma theory in contemporary literature and encourages further transdisciplinary research.</p> <p>Keywords: <i>trauma, guilt, analysis of narrative trauma, close reading, contemporary literature</i></p>
<p>TSUDIKOVA, Daria LT</p>	<p>Paprastas kalbos stebuklas: trys kreipimosi lygmenys</p> <p>Komunikacija yra svarbi kasdieninio gyvenimo dalis, o <i>kreipimasis</i> — procesas, kurio metu kalbėtojas konkrečiai pasirenka kitą dalyvį kaip <i>adresatą</i>, dažnai naudoja kalbos žymes ar signalus (nekalbines priemones), kad atkreiptų dėmesį, į ką kreipiamasi pokalbio metu — yra vienas iš pagrindinių jos aspektų. Tačiau kai komunikacija vyksta tik lingvistinėmis priemonėmis, ji turi atlikti unikalią užduotį: užkoduoti visus kreipimosi pokyčius pačio teksto verbalinėje struktūroje. Nepaisant literatūrinės pragmatikos lauke atliktų tyrimų apie kai kurias <i>kreipimosi</i> literatūriniuose tekstuose aspektus, trūksta supratimo, kaip pati teksto verbalinė struktūra sukuria kreipimosi pragmatinį sudėtingumą be jokių neverbalinių užuominų.</p> <p>Šiame straipsnyje dėmesys skiriamas kreipimosi lygmenims, pagrįstiems adresato leksinės raiškos intensyvumu Evgenijaus Švarco pjesėje „Paprastas stebuklas“ („Obyknovennoe chudo“) (1956 [1954]), taikant <i>kokybinę analizę, atidų skaitymą ir kodavimo metodus</i>. Siekiant susidaryti išsamų vaizdą apie lingvistinius adresato keitimo būdus, visi perėjimai pagal leksinį intensyvumą suskirstomi į <i>explicitinius</i>, iš <i>dalies implicitinius</i> arba <i>implicitinius</i>. Konceptualusis pagrindas remiasi Mike'o Shorto, Vimalos Herman, Romano Jakobsono, Johno Lyonso ir Michailo Bachtino idėjomis.</p> <p>Kreipimosi sistematizavimas į tris leksinio intensyvumo lygmenis parodo, kaip dramos tekstas veikia kaip savarankiška komunikacijos sistema, pasitelkdamas struktūrinių ir funkcinių užuominų tinklą, kad kompensuotų visišką ekstralingvistinių kreipimosi pokyčių kodavimo priemonių nebuvimą. Taip tekstas atspindi kasdieninį žmogaus kalbos</p>

	<p>stebuklą — kalbos gebėjimą intuityviai naršyti įvairiais leksinio intensyvumo lygmenimis, siekiant nustatyti, į ką kreipiamasi.</p> <p>Raktažodžiai: <i>kreipimasis, kreipimosi lygmenys, literatūrinė pragmatika, dramos tekstai</i></p>
<p>TSUDIKOVA, Daria EN</p>	<p>An Ordinary Miracle of Language: Three Levels of Addressing</p> <p>Communication is an important part of everyday life, and addressing — the process by which a speaker specifically selects another participant to be the <i>addressee</i>, often by using linguistic markers or signals (extra-linguistic tools) to indicate a change in who is being addressed during a conversation — is a key aspect of it. However, when communication is situated in a form that operates exclusively through linguistic means, it must perform a unique task: encoding all shifts of addressing within the verbal structure of the text itself. Despite existing research within the field of literary pragmatics on several aspects of <i>addressing</i> in literary texts, there is a lack of understanding of how the verbal structure of the text itself creates the pragmatic complexity of addressing without any non-verbal cues.</p> <p>This paper focuses on the levels of addressing based on the intensity of the lexical expression of the addressee in Evgeny Schwartz’s play, <i>An Ordinary Miracle</i> (“<i>Obyknovnoe chudo</i>”) (1956 [1954]), employing a <i>qualitative analysis, close reading and coding methods</i>. To gather a comprehensive picture of the linguistic ways of changing an addressee, all switches are categorised by their lexical intensity as <i>explicit, partially implicit, or implicit</i>. Conceptual framework based on the ideas of Mike Short, Vimala Herman, Roman Jakobson, John Lyons, and Mikhail Bakhtin.</p> <p>The systematisation of addressing into three levels of lexical intensity demonstrates how a dramatic text functions as a self-sufficient communication system by utilising a network of structural and functional cues to compensate for the total absence of extralinguistic tools of encoding addressing shifts. By doing this, the text reflects the everyday miracle of human talk — the ability of language to intuitively navigate various levels of lexical intensity to identify who is being addressed.</p> <p>Keywords: <i>addressing, levels of addressing, literary pragmatics, dramatic texts</i></p>
<p>VITUNSKAITĖ, Julija LT</p>	<p>'Grėsmės' įrėminimas: lyginamoji konservatyvių/antigenderizmo aktyvistų Lietuvoje ir Švedijoje analizė</p> <p>Pastaraisiais metais antigenderizmo judėjimai Europoje tapo vis labiau matomi – jie priešinasi lyčių lygybės politikai, LGBTQ+ teisėms ir tam, ką jų šalininkai vadina „lyties ideologija“. Vienas ryškesnių šių judėjimų bruožų yra tai, kad moterys dažnai užima pagrindines pozicijas kampanijose, kurios veikia prieš feministinius tikslus. Nors mokslininkai nemažai dėmesio yra skyrę antigenderizmo politikai tokiose šalyse kaip Lenkija ir Vengrija, kur kas mažiau žinoma apie tai, kaip moterys aktyvistės veikia konkrečiai Lietuvoje ir Švedijoje. Šis tyrimas nagrinėja, kaip moterys šiose dviejose šalyse konstruoja „problemas“ ir „grėsmes“ savo viešuose pasisakymuose ir kampanijų medžiagoje 2015–2025 metų laikotarpiu. Tam pasitelkiama lyginamoji</p>

	<p>diskurso analizė, Bacchi (2009) problemų reprezentacijos metodus, Laclau ir Mouffe'o ang. „empty signifier“ sąvoka bei Farris (2017) femonacionalizmo konceptas – feministinės kalbos naudojimas nacionalistiniais ir diskriminuojančiais tikslais. Tyrimo rezultatai rodo, kad nors abiejose šalyse pastebimi tam tikri bendri bruožai – ypač motinystės retorika ir pretenzija kalbėti „paprastų“ moterų vardu – abi šalys grėsmes apibrėžia labai skirtingai. Lietuvos aktyvistės atvirai atmeta lyties ideologiją kaip svetimą grėsmę, grįsdamos savo poziciją posovietine nacionaline tapatybe ir katalikiškomis vertybėmis. Švedijos aktyvistės, priešingai, paverčia lyčių lygybę ribos žymekliu, naudodamos ją imigrantams ir translyčiams žmonėms atskirti. Tai rodo, kad antigenderistinis diskursas strategiškai prisitaiko prie nacionalinio konteksto, o moterų aktyvaus dalyvavimo vertinimas yra esminis norint suprasti, kaip šie judėjimai veikia.</p> <p>Raktažodžiai: <i>antigenderizmas, femonacionalizmas, diskurso analizė, Lietuva, Švedija</i></p>
<p>VITUNSKAITĖ, Julija EN</p>	<p>Framing the 'threat': a comparative analysis of conservative/anti-gender activists in Lithuania and Sweden</p> <p>In recent years, anti-gender movements have gained significant visibility across Europe, opposing gender equality policies, LGBTQ+ rights, and what their proponents call "gender ideology." One of the more striking features of these movements is that women often take leading roles in campaigns that work against feminist goals. While researchers have paid considerable attention to anti-gender politics in countries like Poland and Hungary, much less is known about how female activists specifically operate in Lithuania and Sweden. This study examines how women in these two countries frame "problems" and "threats" in their public statements and campaign materials between 2015 and 2025. To do this, the study combines comparative discourse analysis with Bacchi's (2009) problem representation approach, Laclau and Mouffe's notion of "empty signifier," and Farris's (2017) concept of femonationalism – the use of feminist language to serve nationalist and exclusionary politics. The findings show that despite some shared patterns – particularly the rhetoric of motherhood and the claim to speak for "ordinary" women – the two countries frame their threats very differently. Lithuanian activists openly reject gender ideology as a foreign threat, rooting their opposition in post-Soviet national identity and Catholic values. Swedish activists, on the other hand, turn gender equality into a boundary marker, using it to exclude immigrants and transgender people. This suggests that anti-gender discourse adapts strategically to its national context, and that taking women's active participation seriously is key to understanding how these movements work.</p> <p>Keywords: <i>anti-gender movements, femonationalism, discourse analysis, Lithuania, Sweden</i></p>
<p>VOROBJOVA, Karolina LT</p>	<p>Religiniai simboliai norvegiškame juodajame metale</p> <p>Nuo 1990-ųjų pradžios norvegiškas juodasis metalas sulaukė didelio susidomėjimo tiek dėl savo ekstremalaus muzikinio stiliaus, tiek dėl kontraversiškos vizualinės ir tekstinės išraiškos. Šis žanras ypač žinomas dėl religinių vaizdinių, ypač simbolių, susijusių su krikščionyste,</p>

	<p>pagonybe ir satanizmu, naudojimo. Šie simboliai dažnai naudojami tam, kad kvestionuotų tradicines reikšmes ir socialines normas. Šiame darbe nagrinėjama, kaip religiniai simboliai naudojami norvegiškoje juodojo metalo muzikoje, ypatingą dėmesį skiriant tokioms grupėms kaip <i>Mayhem</i> ir <i>Burzum</i>. Šiame darbe simboliai aiškinami remiantis Čarlzo Sanderso Pirso semiotine teorija, pagal kurią simboliai apibūdinami kaip ženklai, kurių reikšmės formuojasi per kultūrinės konvencijas ir interpretacijas.</p> <p>Ankstesni tyrimai apie juodąjį metalą daugiausia buvo skirti šio žanro istorijai, ideologijai ir antikrikščioniškoms nuostatom. Tačiau mažiau dėmesio buvo skirta tam, kaip konkretūs religiniai simboliai yra naujai interpretuojami ir įgauna naujas prasmes juodojo metalo kontekste. Šis darbas siekia tai pakeisti, analizuodamas, kaip religinė simbolika veikia šiame žanre.</p> <p>Ši analizė apima tiek tekstinį, tiek vizualinį požiūrį, nagrinėjant dainų tekstus, albumų viršelius ir kitus su grupėmis <i>Mayhem</i> bei <i>Burzum</i> susijusius vizualinius elementus. Tokie simboliai kaip kryžius, ožys ir bažnyčios interpretuojami atsižvelgiant tiek į jų tradicines religines reikšmes, tiek į tai, kaip jie perinterpretuojami juodojo metalo kultūroje.</p> <p>Pagrindinė šio darbo esmė yra ta, kad religiniai simboliai norvegiškoje juodojo metalo muzikoje ne tik išreiškia prieštaravimą krikščionybei, bet ir yra naujai interpretuojami bei naudojami formuojant šio žanro tapatybę, pasaulėžiūrą ir estetiką. Analizuojant šiuos simbolinius pokyčius, darbas padeda giliau suprasti, kaip subkultūros naujai interpretuoja įsitvirtinusius religinius vaizdinius, siekdamas sukurti naujas prasmes ir kultūrinės tapatybes.</p> <p>Raktažodžiai:</p>
<p>VOROBJOVA, Karolina EN</p>	<p>Religious symbols in Norwegian black metal</p> <p>Since the early 1990's, Norwegian black metal has attracted a lot of attention for both its extreme musical style and its controversial visual and lyrical expression. This genre is particularly known for its use of religious imagery, specifically symbols connected to Christianity, paganism and Satanism. These symbols are often used in ways that often challenge traditional meanings and social norms. This thesis explores how religious symbols are used in Norwegian black metal, with the focus on bands like <i>Mayhem</i> and <i>Burzum</i>. In this thesis, symbols are understood through the semiotic theory of Charles Sanders Peirce, who describes symbols as signs whose meanings develop through cultural conventions and interpretations.</p> <p>Previous research on black metal has mainly focused on the genre's history, ideology and anti-Christian attitudes. However, less attention has been given to how specific religious symbols are reinterpreted and given new meanings within the black metal context. This thesis strives to fill that gap by analyzing how religious imagery functions symbolically in this genre.</p> <p>The analysis combines textual and visual approaches, analyzing lyrics, album covers and other visual elements connected to <i>Mayhem</i> and <i>Burzum</i>. Symbols such as the cross, goat imagery and churches are</p>

	<p>interpreted both in relation to their traditional religious meanings and the ways they are reinterpreted within the black metal culture. The main argument of this thesis is that religious symbols in Norwegian black metal do more than simply express opposition to Christianity. Instead, they are reinterpreted and used to shape the genre's identity, worldview and aesthetic. By analyzing these symbolic changes, the thesis contributes to a deeper understanding of how subcultures reinterpret established religious imagery to create new meanings and cultural identities.</p> <p>Keywords:</p>
<p>ZĖRINGYTĖ, Agnė LT</p>	<p style="text-align: center;">Donaldo Trumpo vaizdavimas dienraščio „Politiken“ publikacijose krizės dėl Grenlandijos tema: implikatūros analizė pagal Paulo Grice'o teoriją</p> <p>Darbe analizuojamas Danijos žiniasklaidoje kuriamas JAV prezidento Donaldo Trumpo įvaizdis jo antrosios kadencijos metu. Pagrindinis tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kaip šis vaizdinys yra plėtojamas vieno didžiausių Danijos laikraščių „Politiken“ publikacijose, atskleidžiant, kokios reikšmės ir vertinimai yra implikuojami įvairaus formato tekstuose. Tyrimui pasirinkta Paul Grice implikatūrų teorija. Anot jos, remiantis kontekstu, nebūtinai, kas yra tiesiogiai pasakoma, reiškia tą patį. Tam tikrais pasakymais gali būti implikuojama visai kita mintis. Pasitelkdami bendradarbiavimo principą klausytojas ir kalbėtojas/skaitytojas ir rašytojas laikosi maksimumų ir stengiasi vienas kitą suprasti. Maksimas pažeidus, arba kaip tik renkantis jų nepažeisti, formuojamos naujos reikšmės, šiuo atveju – skaitytojo nuomonė apie politinę figūrą.</p> <p>Empirinę medžiagą sudaro atrinkti „Politiken“ straipsniai, suskirstyti į kelias kategorijas: socialinių tinklų įrašų ir viešų pasisakymų aptarimas, ekspertų komentarai ir interviu bei žurnalistinės apžvalgos. Kadangi naujienų srautas buvo labai didelis, buvo apsiribota dviem laikotarpiais: 2025 metų sausiu ir 2026 metų sausio mėnesiu, kai naujiena buvo aktualiusia ir daugiausiai apkalbama. Tai leidžia stebėti ne tik naujienų srautą, bet ir pakitusį toną bei požiūrį į politinę figūrą. Analizuojant šiuos tekstus siekiama nustatyti, kokiais kalbiniais būdais ir kontekstu konstruojamas Trumpo įvaizdis.</p> <p>Darbo aktualumą lemia galimybė fiksuoti dabartyje vykstančius įvykius bei stebėti kaip žiniasklaidoje formuojamas politiko įvaizdis ir kaip su laiku jis gali keistis. Tokio tipo tyrimai padeda pagrindą ateities retrospektyvinei analizei bei leidžia stebėti žiniasklaidoje vykstančius pokyčius.</p> <p>Tyrimo rezultatai rodo kelias dominuojančias tendencijas: dažną žodžio „offensive“ vartojimą, imperialistinių idėjų akcentavimą bei JAV interesų išskėlimą aukščiau kitų valstybių. Šios tendencijos atskleidžia, kaip, pasitelkiant implikatūras, formuojamas kritiškas ir vertybiškai angažuotas Donaldo Trumpo įvaizdis Danijos žiniasklaidoje.</p> <p>Raktažodžiai: <i>Donald Trump, Paul Grice, implicature, Politiken, Greenland</i></p>
<p>ZĖRINGYTĖ, Agnė EN</p>	<p style="text-align: center;">The Portrayal of Donald Trump in <i>Politiken</i>'s Coverage of the Greenland Controversy: A Gricean Analysis of Implicature</p>

	<p>The article analyses the image of US President Donald Trump in the Danish media during his second term. The main aim of the study is to investigate how this image is created in the publications of one of the largest Danish newspapers, Politiken, and to reveal the meanings and evaluations implied in texts of various formats. The study is based on Paul Grice's implicature theory, which states that what is explicitly said does not always correspond to what is meant, because meaning depends on the context. Applying the principle of cooperation, speakers and listeners, as well as writers and readers, follow the maxims to achieve mutual understanding. By violating or adhering to these maxims, additional meanings are created that shape the reader's perception of the political figure.</p> <p>The empirical material consists of selected articles from Politiken, divided into discussions of social media posts and public statements, expert comments and interviews, and journalistic opinion pieces. Due to the large amount of news, the analysis is limited to two periods: January 2025 and January 2026, when the topic was most relevant and widely discussed. This method allows us to observe both the flow of news and changes in tone and attitude towards Trump. The study focuses on identifying linguistic and contextual strategies used to create his image.</p> <p>The relevance of the study lies in its focus - contemporary media discourse and the changing portrayal of political figures. Such a study provides a basis for future retrospective analysis and helps to monitor changes in journalistic narratives.</p> <p>The findings reveal several dominant trends: the frequent use of the word "offensive", the emphasis on imperialist ideas and the prioritization of US interests over other countries. These patterns show how implicatures contribute to the creation of a critical image of Donald Trump in the Danish media.</p> <p>Keywords: <i>Donald Trump, Paul Grice, implicature, Politiken, Greenland</i></p>
<p>ŽEGUNYTĖ, Berta LT</p>	<p>Destrukcija kaip moteriško subjekto strategija: Henriko Ibseno dramos <i>Heda Gabler</i> ir Augusto Strindbergo dramos <i>Tėvas</i> lyginamoji analizė</p> <p>Šiame tyrime analizuojama destrukcija kaip moteriškojo subjekto strategija dviejose XIX a. pabaigos skandinavų dramose: Henriko Ibseno „Heda Gabler“ bei Augusto Strindbergo „Tėvas“. Pagrindinės šio tyrimo sąvokos – moteriškasis subjektyvumas bei destrukcija. Moteriškasis subjektyvumas suprantamas kaip moters gebėjimas veikti kaip savarankiškam subjektui, o ne buvimas apibrėžtai per santykį su vyrais bei socialines normas. Destrukcija šiame kontekste skaitoma ne kaip piktavališkumas ar patologija, bet kaip galimo veikimo forma žmogui, kuriam juridiniai keliai yra uždari.</p> <p>Esami tyrimai dažniausiu atveju pjeses tyrinėja atskirai, o „Tėvo“ kritikos nėra gausu ir ji apsiriboja Strindbergo biografiniu misoginizmu, protagonistės Lauros vaizdavimu archetipine destruktyvia figūra ar dideliu dėmesio skyrimu lyčių kovai, bet ne moters subjektui.</p> <p>Tyrimas užpildo šią spragą, pasiūlydamas sistemingą lyginamąją abiejų pjesių analizę, remiantis Simone de Beauvoir „Kito“ koncepcija, Foucault galios ir diskurso teorija bei psichoanalitine perspektyva.</p>

	<p>Tyrimė taikoma atidaus teksto skaitymo ir lyginamosios analizės metodologija.</p> <p>Analizė argumentuoja, kad destrukcija abiejose dramose funkcionuoja kaip vienintelė prieinama veikimo forma moterims, įstrigusioms patriarchalinėse struktūrose. Vis dėlto pagrindinės dramos „Tėvas“ veikėjos destrukcija yra daug labiau apgalvota bei strateginė, kuomet Hedos Gabler – impulsyvi ir nukreipta prieš ją pačią. Būtų galima manyti, kad skirtingi tikslai lemia skirtingus destrukcijos būdus.</p> <p>Tyrimas aktualus ir šiandien – struktūrinė nelygybė ir ribotos moterų veikimo galimybės nėra vien istorinis reiškinys, o destruktyvios moterų figūros kultūroje vis dar dažnai skaitomos kaip piktavalės ar beprotės, o ne kaip subjektai reaguojantys į sistemą.</p> <p>Raktažodžiai: <i>moteriškasis subjektyvumas, destrukcija, lyginamoji analizė</i></p>
<p>ŽEGUNYTĖ, Berta EN</p>	<p>Destruction as a Strategy of the Female Subject: A Comparative Analysis of Henrik Ibsen's Drama <i>Hedda Gabler</i> and August Strindberg's Drama <i>The Father</i></p> <p>This study analyzes destruction as a strategy of the female subject in two late 19th-century Scandinavian plays: Henrik Ibsen's "Hedda Gabler" and August Strindberg's "The Father". The key concepts of this study are female subjectivity and destruction. Female subjectivity is understood as a woman's ability to act as an autonomous subject, rather than being defined solely through her relationship with men and social norms. Destruction, in this context, is not viewed as malice or pathology, but as a form of possible action for a person to whom legal means are closed. Existing studies most often examine the plays separately, and criticism of "The Father" is scarce and limited to Strindberg's biographical misogyny, the portrayal of the protagonist Laura as an archetypal destructive figure, or a heavy focus on the battle of the sexes, but not on the female subject.</p> <p>This study fills this gap by offering a systematic comparative analysis of both plays, drawing on Simone de Beauvoir's concept of "the Other," Foucault's theory of power and discourse, and a psychoanalytic perspective. The study employs a methodology of close reading and comparative analysis.</p> <p>The analysis argues that destruction in both plays functions as the only available form of action for women trapped within patriarchal structures. However, the destruction carried out by the main character in "The Father" is far more deliberate and strategic, whereas Hedda Gabler's is impulsive and directed against herself. One might conclude that different goals determine different modes of destruction.</p> <p>This study remains relevant today – structural inequality and women's limited opportunities for agency are not merely historical phenomena, and destructive female figures in culture are still often interpreted as villains or madwomen rather than as subjects reacting to the system.</p> <p>Keywords: <i>female subjectivity, destruction, comparative analysis</i></p>